

**”I am something that you’ll never understand”:
Identiteetin teemat Princen tuotannossa vuosina 1980 —
1985**

Alexi Larkovuo
Pro gradu -tutkielma
Yleinen historia
Historia, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos
Turun yliopisto
Huhtikuu 2019

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

TURUN YLIOPISTO

Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos/Humanistinen tiedekunta

LARKOVUO ALEKSI: ”I am something that you’ll never understand”: Identiteetin teemat Princen tuotannossa vuosina 1980-1985:

Pro gradu tutkielma, 66 s

Yleinen historia

Huhtikuu 2019

Tutkimus käsittelee eri identiteettien teemoja ja esiintymistä yhdysvaltalaisen muusikon Princen (1958 – 2016) tuotannossa vuosina 1980-1985. Tutkimuksessa pohditaan millä tavalla eri identiteetit esiintyivät Princen musiikissa sekä minkälaisen kuvan ne antavat 1980-luvun Yhdysvalloista. Tutkielma sitoo Princen tuotannon Yhdysvaltojen poliittisen johdon tekemiin linjauksiin tai poliittisiin kantoihin, mikä mahdollistaa Princen tuotannon määrittelemistä aikalaismuotokontekstissaan. Prince Rogers Nelson toi esilleen musiikissaan androgyyniä sekä roduttomuutta, nostaen keskiöön erittäin individualistisen maailmankuvan. Hänen musiikkinsa nousi suosioon samaan aikaan, kun Yhdysvaltojen poliittisessa kentässä konservatiiviset kristityt saivat kannatusta. Tämä johti lopulta heidän tukemansa Ronald Reaganin presidentiksi. Tämä johti uusiin linjauksiin esimerkiksi sisäpolitiikassa. Yhdysvaltalaisia kannustettiin keskittymään perheiden perustamiseen ja omaksumaan uskonnon sekä isänmaallisuuden keskeiseksi osaksi elämäänsä. Prince syvästä uskosta jumalaan huolimatta kannusti sanoituksissaan ihmisiä tutkimaan esimerkiksi seksuaalisuuttaan. Seksuaalisuus on Princen musiikissa yksi pääteemoista. Hänen roisit sanoituksensa ovat yksi syy, miksi Yhdysvaltojen poliittinen johto päätti perustaa yhtyeiden ja artistien sanoituksia sensuroineen Parents Music Resource Centerin. Princen suosio edusti 1970- ja 1980-luvuilla syntyneiden amerikkalaisten maailmankuvaa.

Princen identiteetti edusti 1960-luvun hippiliikkeen arvoja 1980-luvun Yhdysvaltojen popkulttuurissa. Hän hyödynsi homoseksuaalien muotia osana imagoaan ja oli osaltaan nostamassa homoseksuaalien muotia osaksi 1980-luvun rockin glam-tyyliä. Hänen rotujen välisen rakkauden ja vapaan seksuaalisen elämän perusta rakentui hänen lapsuudessaan Minneapolisissa. Hän kasvoi valkoisen väestön keskellä, minkä takia hän ei ollut kyyninen heitä kohtaan, toisin kuin ehkä suurkaupunkien lähiöissä asuneet afroamerikkalaiset. Uskonnollisuus oli suuri osa Princen persoonaa, mitä hän sekoitti seksuaalisiin mielikuviinsa. Princen imago ja sanoitukset poikkesivat täysin Yhdysvaltojen poliittisen johdon käsityksestä moraalisesti oikeasta amerikkalaisesta.

Asiasanat: Identiteetti, seksuaalisuus, etnisyys, sukupuoli, popkulttuuri, 1980-luku,

Yhdysvallat, konservatismi, kristinusko, afroamerikkalaisuus

Sisällysluettelo

1. Johdanto.....	1
1.1. Princen tausta.....	1
1.2. Tutkimuskysymykset ja alkuperäisaineisto.....	6
1.3. Identiteetin määrittäminen.....	10
2. ”Am I straight or gay?”	13
2.1. ”Erotic city come alive” -Seksuaalisuus ja identiteetti.....	13
2.2. Princen kaksi puolta – feminiini ja maskuliini identiteetti.....	26
3. “Am I black or white?”	39
3.1. Etnisyys osana Princen uraa.....	39
3.2. ”Ronnie talk to Russia” – poliittinen identiteetti.....	47
4. Lopuksi.....	55
Lähteet.....	62

1. Johdanto

1.1. Princen tausta

*I'm not a woman
I'm not a man
I am something that you'll never understand¹*

Tämä lainaus Princen vuoden 1984 kappaleesta 'I Would Die 4 U' kertoo millaisen kuvan Prince identiteetistään halusi antaa kuuntelijoilleen. Prince Rogers Nelson eli artistinimellään paremmin tunnettu muusikko Prince syntyi Minneapolisin kaupunkiin vuonna 1958. Hän on yksi populaarimusiikin historian menestyneimmistä artisteista² ja oli tärkeä osa 1980-luvun musiikillista mutta myös yhteiskunnallista maailmaa. Häntä pidetään yhtenä amerikkalaisen popkulttuurin mystisimmistä hahmoista sekä yhtenä popmusiikin vaikutusvaltaisimmista henkilöistä. Sekä musikaalisesti, mutta myös imagollisesti rajoja rikkonut Prince loi persoonallaan uudenlaisen henkilöahmon maailmalle. Hänen androgyyninen pukeutumistyylinsä yhdistettynä hänen provokatiivisiin sanoituksiinsa loi yhdistelmän, jolla Prince haastoi Ronald Reaganin presidenttikauden yhdysvaltalaisen konservatiivien ihmisihanteita. Konservatiivit kannustivat ihmisiä perhekeskeiseen elämään, jossa mies käy töissä ja nainen pitää huolta kodista. Erityisen huolissaan konservatiivit olivat Yhdysvaltojen kansallisen moraalin rapautumisesta. He pelkäsivät, että patriotismi, uskonto ja perhe eivät merkitsisi ihmisille tulevaisuudessa yhtään mitään. Nämä kolme asiaa konservatiivit näkivät menestyvän yhteiskunnan perustana. Princen imago oli saanut inspiraatiota homoseksuaalien piireistä, jotka taistelivat Reaganin ajan patriarkaalisia perinteitä vastaan.³ Kantaaottavana ja erittäin estottomana artistina Prince edusti viihdemaailmassa konservatiiveille pahinta uhkaa, jonka konservatiivit saattoivat tulkita rapauttavan yhteiskunnan moraalista perustaa. Hänen sanoituksensa olivat jopa siinä määrin ristiriitaisia, että 1985 Yhdysvaltoihin perustettiin muusikoiden sanoituksia valvomaan sensuuriyhtiö Parents Music Resource Center.⁴

---

1 Prince: I Would Die 4 U. *Purple Rain*. 1984.

2 Levymyynnillä mitattuna Prince oli vuonna 1997 myynyt maailmanlaajuisesti yli 100 miljoonaa levyä. Lynn Norment, *Ebony* 1/1997, 129.

3 Hawkins & Niblock 2011, 48.

4 Järjestön alkuperä juontaa Al Goren vaimon kauhistukseen, kun hän oli ostanut tyttärelleen *Purple Rain* albumin ja kuuli *Darling Nikki*- kappaleen roisit sanoitukset. Hawkins & Niblock 2011, 55,65 – 66.

Prince oli keskeinen hahmo 1980-luvun yhdysvaltalaisen nuorison maailmassa. Vanhemmat konservatiivit halusivat käännättää nuorison jatkamaan siveellistä perhe-elämää, kun taas Princen kaltaiset artistit kehottivat nuorisoa seuraamaan unelmiaan ja painottivat yksilöllisyyden tärkeyttä. Konservatiivien ja liberaalien vastakkainasettelun lisäksi Yhdysvalloissa oli musiikillisesti vastakkainasettelua valkoisen rock-musiikin ja mustan hip hop-musiikin välillä.⁵ Tämä näkyi myös politiikassa. Konservatiivit ja poliittinen johto Reaganin kaudella olivat laiminlyöneet afroamerikkalaisia ja muiden vähemmistöjen ongelmia Yhdysvalloissa. Yhdysvaltojen kokema taloudellinen nousukausi 1980-luvulla ja sotilaalliset onnistumiset esimerkiksi Grenadan valtaamisella pyyhkivät kansakunnan muistoja 1970-luvun öljykriisin ja Vietnamin sodan tuomista häpeän ajoista. Kuitenkin, vain pieni osa kansaa pääsi todella nauttimaan talouden kasvusta. Lähinnä rikkain osa kansaa hyötyi Reaganin talouspolitiikasta, joten vähemmistöt eivät päässeet osaksi taloudellista nousukautta Yhdysvalloissa.

Princessä henkilöityy Minneapolis-soundi, jolla tarkoitetaan Minneapolisista lähteneitä ja yhteisiä tyylipiirteitä omanneita artisteja 1980-luvulla.⁶ Minneapolis on Princen tapauksessa mielenkiintoinen paikka, sillä Minnesotan osavaltio on 1990-luvulle asti lähes 90 prosenttisesti valkoinen demografialtaan.⁷ Syntymäpaikkansa lisäksi Princen syntyperä on vaikuttanut hänen pop-identiteettiinsä. Hänen isänsä John L. Nelson oli musta jazzpianisti ja hänen äitinsä Mattie Shaw toimi laulajana John L. Nelsonin yhtyeessä. Princellä oli myös kolme sisaruspuolta hänen isänsä aiemmasta avioliitosta. Heidän perheensä eli enimmäkseen afroamerikkalaisille keskittyneessä alemman keskiluokan naapurustossa, mutta keskellä kaupunkia joka oli enemmistöltään ruotsalaistaustaisia valkoihoisia asukkaita.⁸ Tällainen tausta vaikutti syvästi Princeen henkilönä ja artistina. Princen uraa tutkineen Rupert Tillin mukaan Prince on ottanut vaikutteita sekä afroamerikkalaisesta että valkoisesta amerikkalaisesta musiikista. Prince yhdisti musiikissaan funk- ja blues-kitarointia afroamerikkalaisesta kulttuurista

---

5 Esimerkiksi MTV ei suostunut alkujaan näyttämään afroamerikkalaisten musiikkivideoita kanavallaan.

6 Muita menestyneitä artisteja saman tyyliuunnan edustajista Princen lisäksi olivat esimerkiksi The Time ja Sheila E. Tyyllille tyypillistä on yhdistää rock, funk ja synth pop elementtejä keskenään.

7 Minnesota State Government Center. Elektroninen aineisto.

8 Hawkins & Niblock 2011, 18.

moderniin valkoisen musiikin trendeihin. Esimerkkeinä voidaan mainita uusromanttinen syntesisaattoripop ja rock-musiikki.⁹

Mielenkiintoisena yksityiskohtana voidaan mainita myös Princen tapa kasata itselleen yhtyeitä. Prince & The Revolution sekä Prince & The New Power Generation koostuivat molemmat sekä mies- ja naisjäsenistä. Tämän lisäksi jäsenet edustivat monia etnisiä taustoja. Prince ei koskaan seurannut valtavirrassa olleita muotitrendejä vaan esitti itsensä täysin uniikkina artistina. Tämä on luonut epätietoisuuden elementin hänen identiteettinsä ympärille ja se perustuu täysin yksilön vapautumiseen yhteiskunnan rajoituksista.¹⁰ Moninaisten etnisten identiteettien läsnäolo ei näy siis vain Princen lyriikoissa, vaan jopa hänen yhtyeiden jäsenistöissä.

Minneapolis on maantieellisesti melko kaukana perinteisesti Yhdysvaltojen viihdekeskuksena pidetystä Hollywoodista, joten on erikoista, että Princen kaltainen henkilö nousi julkisuuteen juuri sieltä. Erikoista on myös se, että Prince asui koko elämänsä Minnesotassa ja piti siellä kotistudiotaan Paisley Parkia, jossa hän nauhoitti suurimman osan musiikistaan sekä tuotti monien muiden artistien albumeja.

Prince ei suinkaan lopettanut 1980-luvun jälkeen identiteettien rajojen rikkomista vaan vuonna 1993 hän vaihtoi nimensä symboliksi, jolla ei ole mitään lausumismuotoa.¹¹

Kuva 1. Princen nimenä 1990-luvulla toiminut symboli.

---

9 Till 2010, 5.

10 Hawkins & Niblock 2011, 43-44.

11 Vuosina 1993-2000 Prince käytti tätä symbolia ja häneen viitattiin termillä *The Artist Formerly Known as Prince*.

Kuitenkin identiteettikysymyksen tarkastelu on hedelmällisintä ajalta ennen tätä. Tähän vaikuttaa Princen tuotanto, sillä 1980-luvun albumeilla Prince otti hyvin vahvasti kantaa esimerkiksi omaan identiteettiinsä, seksuaalisuuteensa ja siihen miten hän kokee, että hänet nähtiin mediassa. Prince oli Michael Jacksonin kanssa ensimmäisiä afroamerikkalaisia artisteja, jotka saattuvivat laajaa näkyvyyttä televisiokanava MTV:llä. Tämä ei auttanut pelkästään Princeä hänen henkilökohtaisella urallaan, vaan myös rikkomaan aiemmin televisiokanavalla ollutta rotujen raja-aitaa.¹² Heidän lisäksi musiikkimailmaa hallitsivat 1980-luvulla androgyynisesti pukeutuneet glam metal-bändit, sekä afroamerikkalaista kulttuuria esille nostaneet hip hop-artistit. Imagollisesti Prince sopi erittäin hyvin Mötley Crüen ja Poisonin kaltaisten bändien kanssa 1980-luvun musiikilliseen maisemaan. Prince oli siis yksi monista artisteista, jotka toivat esille androgyynisyyttä valtavirtamusikissa. Tämä oli jatkumoa esimerkiksi David Bowien kaltaisille artisteille, jotka jo 1970-luvulla toivat esille androgyynistä imagoa. Myös naisartistit kuten Madonna ja Annie Lenox ottivat vaikutteita androgyynisyydestä ja pukeutuivat poikamaisesti musiikkivideoillaan.

Tutkimuskirjallisuudesta Stan Hawkinsin ja Sarah Niblockin *Prince: The Making of a Pop Music Phenomenon* on tärkeä osa tutkimustani. Kirja paneutuu erityisesti Princen identiteettiin osana hänen artistiuttaan. Sen lisäksi se analysoi esimerkiksi *Purple Rain*-elokuvan seksuaalisuutta ja sukupuolirooleja. Tutkimuskirjallisuuden lisäksi Princeä on analysoitu lukuisissa tieteellisissä artikkeleissa. Esimerkiksi Princen henkilö- ja julkisuuskuvaa käsittelevä Rupert Tillin *The Personality Cult of Prince: Purple Rain, Sex and the Sacred, and the Implicit Religion Surrounding a Popular Icon* paneutuu suoraan Princeen henkilöön. Nancy Hollandin artikkeli *Purple Passion: Images of Female Desire in "When Doves Cry"* antaa näkökulmaa siihen, miten naisidentiteetti tulee esille Princen teoksissa, tässä tapauksessa *When Doves Cry* musiikkivideossa.

Reaganin ajan Yhdysvalloista tutkimusta on tehty paljon. Esimerkiksi Robert O. Selfin *All in the Family, The Realignment of American Democracy Since the 1960s* tarjoaa erittäin laajan katsauksen Reaganin ajan Yhdysvaltoihin. Cheryl Hudsonin ja Gareth Daviesin toimittama *Ronald Reagan and the 1980's* tarjoaa monelta eri historiantutkijalta lisää analyysia ja tarkempia näkökulmia esimerkiksi Reaganin presidenttikauden sisäpolitiikkaan. Identiteettitutkimukseen apunani on esimerkiksi

---

¹² Kory Grow 2016. Elektroninen aineisto.

George Mossen *The Image of Man*, joka tuo esille, miten mieskuva on muuttunut länsimaisessa kulttuurissa 1900-luvun loppuvuosiin saakka. Tutkimuskirjallisuuden lisäksi turvaudun erityisesti tieteellisiin artikkeleihin.

Tutkimuksellista apua tarjoaa erityisesti Jukka Sarjalan *Miten tutkia musiikin historiaa?* teos. Kirja paneutuu musiikin historialliseen tutkimisen ongelmiin ja tapoihin, jotka pitää huomioida kyseistä aihealuetta tutkiessa. Kirja kokoaa yhteen musiikin historian tutkijoiden teoksia, antaen laajamittaisen kuvan musiikin historian tutkimisen eri kulmista. Sarjalan mukaan musiikkihistorioitsija Lydia Goehr on tiivistänyt hyvin musiikkihistoriaa tutkivien ongelman. Goehr kirjoittaa, että musiikkihistorioitsijan pitäisi sovittaa toisiinsa kaksi erilaista tavoitetta. Ensimmäiseksi pitäisi tutkia musiikillisia teoksia puhtaasti musiikin näkökulmasta, oman arvon omaavina teoksina. Kuitenkin samanaikaisesti pitää ottaa huomioon musiikin aikalaishistorialliset, kulttuuriset, poliittiset, uskonnolliset, taloudelliset sekä psykologiset tekijät.¹³ Työssäni tämän balanssin ylläpito on tärkeää onnistumisen kannalta.

Prince muistetaan yhtenä 1980-luvun merkittävimmistä tähdistä. Hänen vaikutuksena uuteen sukupolveen on nähtävissä vielä nykyään. Prince jatkoi tuotteliasta tahtiaan 1990-luvulla, mutta siirtyi popmusiikista lähemmäs jazz- ja blues-musiikkia. Paisley Parkista voidaan löytää tuhansia Princen julkaisemattomia kappaleita, jotka hän arkistoi ”The Vault”- lempinimellä kulkeneeseen arkistoon. Prince menehtyi vuonna 2016 lääkkeiden yliannostukseen ollessaan 57-vuotias.

---

¹³ Goehr 1992, 185 – 186.

1.2. Tutkimuskysymykset ja alkuperäisaineisto

Tarkoituksena on Princen uran kautta tarkastella amerikkalaisen identiteetin käsityksiä 1980-luvun alkuvuosina. Miten Prince haastoi Ronald Reaganin presidenttikauden ajan identiteettikäsityksiä Yhdysvalloissa? Mitä Princen tuotanto kertoo 1980-luvun alun Yhdysvalloista? Aikarajaukseksi tutkimukseeni olen päättänyt ottaa vuodet 1980 – 1985. Perustelen tämän aikarajauksen ensinnäkin siten, että tutkittavaa materiaalia on näiltä vuosilta paljon. Aloitusvuosi valikoitu siten, että Prince alkoi kolmannella albumillaan *Dirty Mind* löytää itseään artistina. Albumi julkaistiin vuonna 1980. Rajauksen viimeiseksi vuodeksi valitsin vuoden 1985 sillä silloin Princen julkaisema *Purple Rain* -elokuva siivitti hänet suursuosioon Yhdysvalloissa. Voidaan siis ajatella, että tämän elokuvan myötä Prince tuli osaksi amerikkalaisen viihdeteollisuuden valtavirtaa. Tämä voidaan nähdä siten, että hänet hyväksyttiin suuren yleisön toimesta, eikä hän ollut enää yksittäisiä hittejä tehnyt outo alakulttuurien artisti. Toiseksi, vuonna 1985 perustettiin jo yllä mainittu Parents Music Resource Center, osittain siis Princen lyriikoiden takia. Tämän lisäksi hänet voidaan nähdä musiikillisena vastavoimana Reaganin presidenttikauden aikana vallinneille kristillisen konservatismen arvoille. Reaganin ajan hallinto antoi voimaa äärikristillisille liikkeille nostaa päätään esille amerikkalaisessa yhteiskunnassa.¹⁴ Vuosirajauksen lisäksi käsittelyssäni on 'Sign O' The Times' -kappale vuodelta 1987 sillä se sopii niin hyvin luvun teemaan, että olisi ollut hankalaa jättää se pois.

Alkuperäislähteinä toimivat kappaleiden sanoitukset, musiikkivideot sekä *Purple Rain* -elokuva. Kappaleet jotka ovat analysoinnin kohteena tulevat seuraavilta levyiltä: *Dirty Mind* (1980), *Controversy* (1981), *1999* (1982) *Purple Rain* (albumi ja elokuva, 1984) sekä *Around the World in a Day* (1985). Musiikkivideoista erityisesti *When Doves Cry* -kappaleen video on käsittelyssäni. Ennen vuotta 1984 eli *Purple Rainia* edeltävänä aikana Princellä ei hirveästi ollut rahaa käytettävissään musiikkivideoihin. Tästä syystä ne musiikkivideot esittävät Princeä soittamassa bändinsä kanssa kankaan edessä tai keikkalavalla. Elokuva *Purple Rain* kertoo tarinan Minneapolisisista, jossa kaksi kilpailevaa bändiä kamppailee musiikkiurasta paikallisella klubilla. Elokuvasa paljastuu sivujuonena Princen esittämän The Kidin kotiongelmia, jotka sisältävät

---

¹⁴ Sullivan 1987, 319.

perheväkivaltaa. Elokuvan on arveltu olevan jollain tasolla omaelämäkerrannallinen kuvaus Princen elämästä, joka mytologisoi hänen menneisyyttään ja kokemaansa kasvatusta.¹⁵ Toisaalta Prince on vastannut kysymyksiin elokuvasta usein vain toteamalla, ettei hän kirjoittanut käsikirjoitusta elokuvaan. Prince kommentoi asiaa MTV:n haastattelussa todeten, että tapa millä elokuva kuvaa väkivaltaa pitää ottaa vain fiktiivisenä eikä näe heidän tehneen ylilyöntejä elokuvaa tehdessä.¹⁶ Keskityn tutkimuksessani pääpiirteittäin Princen tuotantoon, enkä häneen itseensä ihmisenä.

Sopivin tutkimusmetodi tämän kaltaisessa aineistossa on lähiluku. Lähiluvun teoriasta kirjoittaneen Douglas Fisherin mukaan lähiluku on prosessi joka tekee monimutkaisista teksteistä ymmärrettäviä toistojen, kognitiivisten apukeinojen ja vuoropuhelun kautta.¹⁷ Työssäni lähiluku auttaa kappaleiden tulkitsemiseen. Koska kappalaiden sanoitukset voivat olla monimutkaisia tekstejä, auttaa lähiluku niiden merkitysten avaamisessa. Kappaleiden lyriikat lukeutuvat monimutkaiseen lähdemateriaaliin sen takia, että niitä ei voi pitää totuutta kuvaavina teksteinä. Aion myös käyttää apunani Reaganin ajan Amerikasta tehtyä tutkimuskirjallisuutta. Kontekstualisoimalla Princen tuotanto sen kulttuuriseen ja poliittiseen ympäristöönsä Reaganin ajan Yhdysvalloissa, on mahdollista verrata Princen edustamia ihanteita ja arvoja vallalla olleisiin konservatiivisiin ihanteisiin. Kyseinen aihe liittyy vahvasti myös afroamerikkalaisten historiaan Yhdysvalloissa sekä afroamerikkalaisten muusikoiden historiaan. Näitä aiheita mukaan ottamalla on mahdollista saada laajempaa kuvaa siitä, minkälaisessa aikalaiskontekstissa Prince itsepäisesti toi esille omaa identiteettiään. Ajankohtaisuutta ja kiinnostavuutta tutkielmaan lisää ei vain Princen parin vuoden takainen kuolema, vaan myös lisääntyvä keskustelu identiteeteistä ja niiden rajoista länsimaisessa yhteiskunnassa.

Materiaalia ja tutkittavaa sisältöä on paljon Princen kappaleista vuosirajauksen sisältä. Aineisto on kiinnostava identiteetin tutkimuksen näkökulmasta siksi, että Prince käsitteli monia eri identiteettejä sanoituksissaan. Identiteettiin kiinnittyvät teemat yhdistettynä seksuaalisesti rajuihin ja avoimiin lyriikoihin oli yksi syistä, miksi Prince

---

15 Hawkins & Niblock 2011, 19.

16 Kritiikkiä herättivät erityisesti kohtaukset joissa Princen kilpailijan Morris Dayn henkivartija viskaa naisen roskiin sekä kohtaus missä Prince narraa naislaulaja Apollonian hyppäämään jääkylmään järveen. Thorne 2011, 109.

17 Fisher & Frey 2014, 35.

edusti vastavoimaa konservatiivien korottamille moraalille ja kulttuurisille arvoille Yhdysvalloissa. Prince käsittelee esimerkiksi miehisyttä, naisuutta, rodullisuutta sekä hengellisyyttä osana ihmisen omaa ymmärrystä itsestään. Princellä oli myös erikoinen tapa laulaa joitain kappaleitansa naisen näkökulmasta. Tarkoitukseni ei ole siis perehtyä Princen musiikillisiin ratkaisuihin, elleivät esimerkiksi jotkut tyylivalinnat koske identiteettiä. Esimerkiksi Princen valinta lähestyä rock-musiikkia *Purple Rain* -albumilla oli hänen mielestään tarpeellista, jotta hän vetoaisi valkoisiin kuuntelijoihin Yhdysvalloissa.¹⁸

Princen etnisyyttä ja seksuaalisuutta arvuuteltiin suuresti valtamediassa asti. Prince vahvisti tätä epätietoisuutta tarkoituksellisesti kirjoittaen identiteettiään koskien mystifioivia sanoituksia. Koska tarkoituksena on osana tutkimusta perehtyä Princen sanoituksiin, tuo se oman haasteensa. Koskaan ei voi tietää varmaksi, mitä Prince sanoituksillaan on tarkoittanut. Princen elämäkerran kirjoittaneen journalistin Matt Thornen mielestä Prince on kuitenkin poikkeuksellisen avomielinen sanoituksissaan sekä lavalla ollessaan. Hän vaikuttaa kappaleissaan puhuvan paljon rehellisemmin itsestään kuin esimerkiksi medialle antamissaan lausunnoissa. Kuitenkin ongelmana on myös se, että Princen laulujen mystinen tunnelma on osoitus siitä, että hän rakastaa dramaattisten myyttien rakentamista.¹⁹ Tämä osaltaan mahdollisti sen, että Prince pystyi rikkomään etnisiä raja-aitoja. Valkoisen ja afroamerikkalaisen yhteiskunnan rajat rikkoutuivat eivät pelkästään Princen musiikissa, vaan hänessä itsessään.

Prince halusi laajentaa kuuntelijakuntaansa rodullisesti segmentoituneesta yleisöstä, jotta hän voisi myydä musiikkiaan suuremman valtavirran valkoiselle yleisölle. Sly and the Family Stonen esimerkkiä seuraten Prince palkkasi sekä afroamerikkalaisia että valkoisia muusikoita ja otti molemmista piireistä vaikutteita. Led Zeppelin, the Beatles, the Rolling Stones ja muut valkoiset bändit olivat Princelle suuri musiikillinen vaikutte. Princen isä oli puoliksi italialinen ja puoliksi filippiiniläinen, kun taas hänen äitinsä oli afroamerikkalainen. Prince kertoi Chris Salewiczille *New Musical Expressin* haastattelussa kesäkuussa 1981: "En välttämättä ajattele itseäni mustan rodun jäsenenä - enemmän koen kuuluvani ihmiskuntaan". Valkoisesta musiikkikulttuurista hän otti

---

¹⁸ 1980-luvulla radiokanavat määrittivät hyvin pitkälti mitä ja ketkä kuuntelivat tietynlaista musiikkia. Rock-musiikiksi ei laskettu usein afroamerikkalaisten tuottamaa tanssimusiikkia. Ks. Goodwin 1992, 133.

¹⁹ Thorne 2012, 24.

käyttöön syntetisaattoreita, jotka olivat aikanaan nostaneet suosiota eurooppalaisten bändien ansiosta. Aikana, jolloin MTV näytti mustien artistien musiikkia joko vähän tai ei lainkaan, Prince esitteli kuvan, jossa afroamerikkalaista sekä valkoista kulttuuria on sekoitettu.²⁰

---

²⁰ Till 2010, 10.

1.3. Identiteetin määrittäminen

Keskeinen käsite tutkimukseeni liittyen on ehdottomasti identiteetin käsite. Miten identiteettiä koetaan ja miten se määritellään Onko identiteetti jotain pysyvää? Koska identiteetti on erittäin vaikea asia määritellä, on mielekkäintä tutkia millaisia eri identiteetteihin yhdistettäviä piirteitä Princen tuotannossa tulee esille. Tiukka asioiden määrittäminen faktana joksikin on hankalaa tämän tyyppisessä aineistossa. Identiteetin teemojen tarkastelun vastapainoksi ja vertailukohdaksi toimivat Ronald Reaganin hallituksen ja muun poliittisen piirin, kuten esimerkiksi kristillisten konservatiivien määritelmät identiteetistä. Mies-, nais- ja kansallisidentiteetti ovat ne joihin on eritoten on määritelmiä tullut niin konservatiivien kristittyjen kuin poliittisen johdon puolesta.

Sosiologi Stuart Hallin mukaan identiteetti on käsitetty arkikielessä siten, että ihminen jakaa samankaltaisia piirteitä muiden ihmisten kanssa, jolloin olet osa samaa yhteisöä. Identiteetti on asia, jota ihminen rakentaa elämänsä aikana.²¹ Princen tapauksessa Hallin edellämainittu määritelmä identiteetistä pätevät monin tavoin ja on osaltaan syy siihen, miksi Princen kappaleista saa niin paljon materiaalia identiteetin analysoitiin. Prince rakensi artistillista identiteettiään koko hänen uransa läpi, erityisesti 1980-luvun alkupuolella luodessaan nimeä itselleen musiikkiteollisuudessa.

Hallin mukaan yhteiskunnassa tapahtui rakennemuutos 1900-luvun lopulla. Tämän kulttuurimainen paloittelu yhteiskuntaluokkiin sukupuolen, seksuaalisuuden tai etnisen alkuperän perusteella tuki kansalaisuutta, joka antoi ihmisille kiinnityskohtia yksilöinä. Nämä muutokset muokkasivat myös henkilökohtaisia identiteettejä, heikentäen itseämme kollektiivisen integraation osana. Tätä vakaan itsetuntemuksen menetystä kutsutaan joskus henkilöllisyyden siirtymiseksi tai hajautukseksi. Tämä kaksoissiirtymien joukko – yksilöllisyyden hajutus sekä niiden asemasta sosiaaliseen ja kulttuuriseen maailmaan että itsestään - muodostaa yksilön identiteetikriisin.²² Tällainen identiteetin dekonstruktointi mitä Hall kuvailee on juuri sitä mihin Prince pyrki luodakseen mystisyyttä ympärilleen. Kuten kulttuurikriitikko Kobena Mercer huomauttaa, identiteetistä tulee kysymys vain, kun se on kriisissä. Kysymys tulee esille kun epäilyn ja epävarmuuden kokemus syrjäyttää jotain, jonka oletetaan olevan kiinteä,

---

21 Hall 2011, 1 – 17.

22 Hall 2011, 596-597.

johdonmukainen ja vakaa.²³ Mercerin analyysi sopii täysin Princen tapaan käsitellä identiteettiä. Se tukee myös tutkimustani ja nostaa sen mielenkiintoa. Princen identiteetin tutkiminen on mielekästä juuri sen takia, että hän tuo epävarmuutta ja ”kriisiyttää” monet stereotyyppiset identiteetit.

Identifikaatio on monimutkaisesti tulkittava asia. Sen tulkinta on melkein yhtä hankalaa kuin identiteetti itse käsitteenä. Argumentti, jonka Hall esittää, on se, että kun puhumme identiteetistä puhumme tietystä kokemuksesta tai tavasta käsitellä tietynlaista kokemusta. Identiteetti ei ole asia, vaan prosessi - kokemuksellinen prosessi, joka tunnetaan erityisen voimakkaana musiikissa. Musiikki näyttää olevan avain identiteettiin, koska se tarjoaa niin voimakkaasti tuntemuksen sekä itsestä että muista sekä yksilöstä osana kollektiivia.²⁴ Tämä Hallin teoria mahdollistaa sen, että Princen identiteettiä on järkevää ja mielekästä tutkia sanoitusten kautta. Tätä edes auttaa Princen lukuisat lyriikat eri identiteeteistä.

Pop-musiikin kokeminen on Du Gayn ja Hallin mukaan identiteettikokemus. Lauhuun vastatessamme ihmisiä vedetään puoleensa sattumanvaraisesti emotionaaliin liittoihin esiintyjien ja esiintyjien muiden fanien kanssa. Abstraktien ominaisuuksiensa vuoksi musiikki on luonnostaan erittäin yksilöllinen kokemus. Otamme kappaleet omaan elämäämme ja rytmit omiin kehoihimme. Kappaleilla on löyhiä viittauksia, jotka ovat välittömästi tajuttavissa. Samalla ja yhtä merkittävästi musiikki on myös kollektiivista. Kuulemme asioita musiikkina, koska tietyt äänet noudattavat enemmän tai vähemmän tuttua kulttuurista logiikkaa. Useimmille musiikin kuuntelijoille, jotka eivät ole itse musiikin tekijöitä, tätä logiikkaa ei pysty määrittämään.²⁵

Tarkoituksena ei ole siis määrittää Princen tarkkaa identiteettiä, vaan tutkia sitä, miten erilaiset identiteetin puolet tulivat näkyviin hänen tuotannossaan. Vertailu 1980-luvun alun muihin artisteihin sekä konservatiivien määritelmiin ihanneidentiteetistä mahdollistaa päätelmät Princen identiteettirepresentaatioiden rajoja rikkovuuden sekä omalaatuisuuden. Prince toi tietenkin identiteettien rikkomista esille musiikin kautta. Princen afroamerikkalaisuus on myös mielenkiintoinen osa hänen identiteettiään ja siten miten se otettiin vastaan Yhdysvalloissa aikanaan. Prince muistutti imagoaan ja

---

23 Mercer 1990, 43.

24 Du Gay & Hall 2011, 2.

25 Du Gay & Hall, 2011, 2.

identiteetiltään paljon enemmän 1980-luvun valkoisia rock- ja glam metal- artisteja, kuin 1980-luvun afroamerikkalaisia artisteja. Myös hänen musiikkityylinsä 1980-luvun alkupuolilla siirtyi funkista lähemmäs rock- musiikkia. Tämä voidaan nähdä musikaalisena siirtymänä afroamerikkalaistuudesta valkoisen yleisön pariin. Tämä muutos on erityisesti havaittavissa *Purple Rain*- albumilla, joka lopullisesti siirsi löi Princen läpi Yhdysvalloissa. Tämä kuitenkin takasi sen, ettei Princeä niputettu identiteetiltään yhteen muiden afroamerikkalaisten artistien kanssa.

2. “Am I straight or gay?”

2.1. “Erotic city come alive” – seksuaalinen identiteetti Princen musiikissa

*If we can not make babies
Maybe we can make some time
Thoughts of pretty you and me
Erotic city come alive*²⁶

Nämä sanat Princen vuoden 1984 b-puolena julkaistusta kappaleesta 'Erotic City' kuvaavat hyvin hänen tyyliään artistina. Luku käsittelee Princen seksuaalisuutta osana hänen musiikkiaan. Princen tyyli kirjoittaa seksuaalisuudesta on hyvin avointa ja esille nousee teemoja hänen oman seksuaalisen suuntautumisen kyseenalaistamisesta sekä niin nais- että miesseksuaalisuuden piirteistä. Juuri Princen avoimuus sekä leikittely sanoituksissa, jotka olivat samalla myös provokatiivisia, tekevät niistä mielenkiintoisen tutkinnan kohteen. Prince ammensi joko omia kokemuksiaan tai sitten kirjoitti eroottisia novelleja muistuttavia tarinoita. Tästä kehittyikin Princelle hänelle tunnistettava tyyliensä kirjoittaa lyriikoita ja tapa provosoida kuuntelijoitaan. Muutamia keskeisiä teemoja nousee esille hänen musiikissaan liittyen seksuaalisuuteen. Ensinnäkin Prince käsittelee avoimesti hänen omaa seksuaalista imagoaan. Siinä yhteydessä Princen lyriikat keskittyvät paljon hetero- ja homoseksuaalisuuteen. Toisena selkeänä teemana nousee esille vanhemman naisen suhde nuorempaan mieheen.

Princen suosion kasvaessa lisääntyivät myös eroottisten kappaleiden määrät hänen albumeillaan. *Dirty Mind* (1980) oli huomattavasti edeltäviä albumeja seksuaalisesti enemmän vihjaileva, esimerkiksi kappaleilla 'Head' ja 'Do it All Night'. Vaikuttaa siltä, että Prince intuitiivisesti tiesi ettei hän koskaan pääsisi irti seksuaalisuuden ja arkaluontoisuuden leimastaan, josta hän tuli tunnetuksi. Seurauksena tästä, hän löysi tavan sekoittaa hengellisyytensä seksuaalisten kokeilujen kanssa. Korrelaatio suosion ja erotiikan kanssa jatkui Princen neljännen albumin kanssa. *Controversy* (1981) sisälsi kuitenkin uudenlaisen näkökulman edeltäjiinsä nähden. Niin rohkeaa kuin musiikki levyllä onkin, Prince otti myös uskonnolliset asiat käsittelyyn ensimmäistä kertaa urallaan. Kuten seksuaalississa asioissa, Princen tapa tuoda uskonnollisia asioita esille oli yhtä suoraa. Esimerkiksi *Controversy* -albumin nimikkokappale sisältää Isä Meidän rukouksen kokonaisuudessaan.

---

²⁶ Prince: *Erotic City. Let's Go Crazy B-side*. 1984.

Head- kappaleen sanoituksista voi nähdä, millaisia sanoituksia Prince kirjoitti seksuaalisuudesta. Kappaleen kertosäkeessä on suora viittaus fellaatioon:

*I'll give you head till you're burning up
Head till you get enough
Head till your love is red
Head love till you're dead.*²⁷

Princen perverssien lyriikoiden lisäksi androgyyninen pukeutuminen voidaan nähdä myös ääripäiden risteytyksenä. Hänen musiikkinsa on täynnä seksuaalista vihjailua sekä erotiikkaa. Kuitenkin samanaikaisesti näiden teemojen yhteydessä Prince viittaa usein vastakkaiseen tekijään. Prince vetoaa usein korkeampaan voimaan, ikään kuin hakeakseen jonkinlaista sovintoa seksuaalisten teemojen keskellä. Esimerkiksi Princen live-esityksissä käytettiin seksuaalista ikonografiaa, johon kuului bändin provokatiivisesti pukeutuneita ja esiintyneitä jäseniä. Seksuaalisella ikonografialla tässä yhteydessä tarkoitetaan seksuaalisten ja uskonnollisten symboleiden sekoittamista keskenään. Princen tuotanto on kuitenkin erittäin vaihtelevaa ja voi vaikuttaa kuuntelijalle katkonaiselta. Teemat vaihtuvat kontroversiaaleista ongelmista maailmalla²⁸ seksuaalisesti latautuneisiin misogyyneisiin lauluihin²⁹, jotka kaikki kuitenkin on tehty vetoamalla korkeampaan voimaan. Princen tapauksessa kristinuskon jumalaan. Näihin maailmanpoliittisiin aiheisiin lukeutuivat esimerkiksi ydinsodan uhka sekä median sensaatiouutisointi. Misogyyneiset kappaleet keskittyvät lähinnä Prince fantasiaintiin mitä hän haluaa naisten hänelle tekevän. Näiden vaihtelevien teemojen takana on kuitenkin yhteys. Prince on onnistunut paljastamaan ihmiskunnan megalomaanisen nälän valtaa, seksiä sekä kuolemattomuutta kohtaan. Samanaikaisesti Prince esittää kaiken tämän olevan alisteista tuntemattomalle korkeammalle voimalle eli jumalalle.

Hawkinsin ja Niblockin mukaan Princen sekoitus seksuaalisuutta ja hengellisyyttä loi yhdistelmän jolla hän loi 1980-luvun alussa yhdistelmän millä hän pystyi testaamaan sallittavuuksien rajoja. Hän otti hengellisiä aspekteja imagoonsa ja esimerkiksi *Controversy*-albumin kannessa Prince on omaksunut saarnaajan roolin. Toki tässä

---

27 Prince: Head. *Dirty Mind*. 1980.

28 Esimerkiksi kappaleet *Ronnie talk to Russia* (1981), *1999* (1982) sekä *Sign o' the times* (1987).

29 Esimerkiksi kappaleet *Let's pretend we're married* (1982) sekä *Head* (1980).

lähestymistavassa Prince ei ole ensimmäinen muusiikko, joka käyttää hengellisyyttä sekulaarisessa musiikissa.³⁰

Uskonnollisen aspektin lisäksi Princen mystisyyttä lisäsi lyriikat hänen henkilökohtaisesta seksuaalisuudestaan. Useat kappaleet toki esittävät Princen heteroseksuaaliksi, mutta hän tuntuu tiedostavan sen, että ulkopuolisille hänen seksuaalinen suuntautuminen ei välttämättä ole yhtä selkeää kuin hänelle itselleen. Esimerkiksi kappaleissa 'Uptown' ja 'Controversy' Prince käsittelee juuri tätä näkemystä hänestä:

*Baby didn't say too much
She said, "Are you gay?"
Kinda took me by surprise, I didn't know what to do
I just looked her in her eyes and I said, "no, are you?"*³¹

Samaa kyseenalaistamista Prince jatkaa kappaleessa 'Controversy'. Tässä huomataan Princen kyky tehdä huumoria itsestään. Hän pystyi ottamaan ihmisten mielipiteet hänestä kevyesti vastaan. Tämä oli toisaalta ehkä pakon sanelemaa, sillä hän oli tahallaan luonut vaikeasti määriteltävää imagoa ja identiteettiä itselleen.

*I just can't believe all the things people say
Controversy
Am I black or white, am I straight or gay?
Controversy*³²

Näille lyriikoille on ominaista se, että Prince kirjoitti siitä, kuinka hänen seksuaalisuuttaan kyseenalaistettiin muiden ihmisten tahoilta. Tai hän saattoi jopa itse kyseenalaistaa sitä, mutta päätti kirjoittaa siitä muiden näkökulmasta. Hän kuitenkin jättää vastaamatta suoraan näihin kysymyksiin, jättäen tiettyä epätietoisuutta hänen seksuaalisuutta kohtaan. Vaikka kappaleessa 'Uptown' Prince toteaa, että ei ole homoseksuaali, hän silti haluaa leikitellä kuuntelijoiden näkökannan kanssa 'Controversy'- kappaleessa. Tämä voi kertoa siitä, että Prince ei välttämättä nähny suoraa jakoa ihmisen hetero- tai homoseksuaalisuudelle. Sarjalan mukaan taiteen kanssa vuorovaikutuksessa oleminen herättää vaikutelman, että on loputon määrä tulkintoja. Mitä enemmän ymmärrys syvenee, sitä enemmän nousee uusia kysymyksiä aiheesta.³³ Tätä logiikkaa Prince käyttää hyväkseen erityisesti seksuaalisiin identiteetteihin

30 Hawkins, Niblock, 2011. 55.

31 Prince: Uptown. *Dirty Mind*. 1980.

32 Prince: Controversy. *Controversy*. 1980.

33 Sarjala 2002, 40.

viittaavissa kappaleissaan. Esimerkiksi politiikasta puhuessaan Prince oli paljon suorasukaisempi, jolloin kuuntelijalle jää vähemmän mahdollista tulkittavaa.

1970- ja 1980-luvuilla homoseksuaalien alakulttuuri sai itselleen jalansijaa, mikä vaikutti hallitsevaan normatiiviseen kulttuuriin. Se oli myös vuorovaikutuksessa nuorisokulttuurin kanssa. Homoseksuaalit erottuivat muotoilijoiksi ja muodin tekijöiksi. Homoseksuaalit olivat värikkäitä ja suurimmaksi osaksi epätavanomaisia verrattuna muihin alalla toimineisiin henkilöihin.³⁴ Hawkinsin ja Niblockin mukaan huolimatta Princen heteroseksuaalisuudesta, hänen visuaalisessa maailmassa oli paljon viitteitä homokulttuuriin. Reaganin ja Thatcherin aikakausina Prince käytti erityisesti paljon 1980-luvun alussa camp- tyyliä mielletäviä asusteita ja visuaalisia efektejä. Camp oli erityisesti homoseksuaalisten miesten kulttuuriin yhdistetty tyyli, johon voi kuulua esimerkiksi drag queen pukeutuminen.³⁵ Homoseksuaalit artistit olivat saaneet valtaviirassa viihteen saralla paljon huomiota esimerkiksi artistien kuten Pet Shop Boysin, Frankie Goes to Hollywoodin sekä Boy Georgen kautta, jotka olivat tuoneet camp- tyyliä näkyville ja tehneet siitä muodikasta.³⁶ Princen heteroseksuaalisuus yhdistettynä hänen kiinnostukseensa homokulttuurin muodista teki hänestä hahmon, joka haastoi perinteisiä käsityksiä miesseksuaalisuuden rajoista. Hyvänä esimerkkinä voidaan mainita Princen *Dirty Mind* – albumin levynkansi, jossa hän seisoo kannessa pelkästään takki ja stringit päällään.

Kuva 2. *Controversy*-albumin kansikuva.

---

34 Mosse 1998, 189.

35 Shugart, Waggoner & Lucaites 2008, 20-24.

36 Hawkins, Niblock, 2011. 44-48.

Princen oma sekaantuminen camp-kulttuurin nousevaan markkinavoimaan 1980-luvun alussa mahdollisti hänen olevan oma uniikki hahmonsa, jota musiikissa ei oltu ehkä nähty ennen häntä. Prince esitteli maailmalle homovivahteisen sekä androgyynin miesdiivan. Omalla tavallaan Prince jatkoi David Bowien aloittamaa missiota mieskuvan uudelleenkeksimiseen, jossa miehet voisivat toimia monipuolisemman repressitaation varjon alla.³⁷ Prince ei ollut tyytyväinen amerikkalaisen maskuliinisuuden odotuksiin. Se ei antanut mahdollisuutta tuoda esille haavoittuvuutta, läheisyyttä tai avointa ilmaisua. Ihmiset ajattelivat hänen olevan homo ilman minkäänlaista todistetta Princen seksuaalielämästä. Tämä vain siksi, että hän piti ajanvietosta naisten kanssa ja käytti joskus meikkiä, korkokenkiä ja mahtipontisia vaatteita. Tai koska hän ei edustanut ”miehistä miestä”. Yleisempiä termejä kuvaamaan häntä olivat haukkumasanat kuten "kummajainen", "perverssi" ja "hintti". Hänen faneilleen tietenkin hänen erilaisuutensa ja halunsa rajojen ylittämiseen oli suuri osa hänen vetovoimaansa. Valtavirran yhdysvaltalaisilla ei kuitenkaan ollut aivan samanlaista ymmärrystä.³⁸

Princen imago otettiin siis sekavin tuntein vastaan Yhdysvalloissa. Konkreettisin seuraus tästä nähtiin hänen Controversy kiertueen aikana. Prince ja hänen bändinsä, The Revolution, avasivat Rolling Stonesille vuonna 1981 Los Angelesissa sijaitsevassa Colosseumissa. Yhtyeiden suuri eroavaisuus oli kuitenkin kohde yleisön suvaitsemattomalle raivolle. Prince saapui näyttämölle mustassa bikini-alushousussaan ja trenssitakissa odottaen samanlaista innostunutta reaktiota siihen, mitä hän sai keikoillaan pienemmissä paikoissa. Oli kuitenkin selvää, että pääasiassa valkoinen, rock-suuntautunut väkijoukko ei ollut yhtä innoissaan. Musiikki ei ollut tärkein ongelma - vaikka Princen uusi aaltoileva funk ei ehkä ollut järin uppoavaa vanhemmalle yleisölle. Ongelmana oli Princen androgyninen ulkonäkö.³⁹

Princen viittaukset homokulttuuriin olivat eräänlainen shokki myös afroamerikkalaisen musiikin perinteessä. Tätä shokkiarvoa lisäsi Princen tapa yhdistää uskontoa ja seksuaalisuutta hänen musiikissaan. Kuitenkin, afroamerikkalaisessa historiassa musiikki ei ole juurikaan jakautunut hyveelliseksi ja paheelliseksi musiikiksi.

---

37 Hawkins, Niblock, 2011. 49-53.

38 Joe Vogel 2018. Elektroninen aineisto.

39 Joe Vogel 2018. Elektroninen aineisto.

Tutkimusta afroamerikkalaisesta musiikista tehneen Teresa Reedin mukaan tämä tyyli olla jakamatta musiikkia hyveelliseen tai paheelliseen on peruja ajalta, jolloin Afrikasta tuodut orjat lauloivat hengellisiä lauloja raataessaan plantaaseilla. Tästä hengellisyydestä kehittyi ajan myötä blues-musiikki. He lauloivat köyhyydestä ja muista ongelmista, usein sekoittaen hengellisiä viittauksia musiikkiinsa.⁴⁰ Tämän perinteen takia Prince ei luultavasti nähnyt ongelmaa sekoittaa seksuaalisia ja uskonnollisia piirteitä musiikissaan keskenään. Afronamerikkalainen identiteetti oli musiikillisesti sidottuna ilmauksiin ykseydestä sekä vapautuksesta, jonka filosofia oli perua afrikkalaisesta kosmologiasta.⁴¹ Sen periaatteena oli se, että ihmiset oli luotu harmoniaan luonnon kanssa. Tässä harmoniassa vapaa ilmaisu vaatii hengellistä ja henkistä terveyttä. Erityisesti funk -musiikki oli afroamerikkalaisille artisteille 1970-luvulla heille omaa musiikillista identiteettiä luonut tyyli. Tämä afroamerikkalainen identiteetti on keskiössä Princen musiikissa, joskin Princen seksuaalinen kerronta erosi paljon perinteisestä hyvän ja pahan välisen taistelusta.⁴²

Tästä hyveellisen ja paheellisen jaon olemattomuudesta huolimatta afroamerikkalaisissa yhteisössä homoseksuaalisuus on ollut tabu. Horace Griffin on kirjoittanut homoseksuaalisuudesta afroamerikkalaisissa seurakunnissa. Griffinin mukaan homoseksuaalisuus ei ollut afroamerikkalaisten keskuudessa sen enempää tuomittua, kuin muissa väestöryhmissä. Kuitenkin, hänen mukaan afroamerikkalaisissa seurakunnissa homoseksuaalisuuden tuomitseminen on selvästi näkyvämpää. Keskustelussa homoseksuaalien näkyvyydestä ja hyväksymisestä seurakunnissa Griffinin mukaan afroamerikkalaiset seurakunnat ovat olleet selvästi vastahakoisimpia kaikista Yhdysvaltojen seurakunnista.⁴³

Princen flirttailu homokulttuurille aiheutti närää niin valkoisten kuin afroamerikkalaisten konservatiivien piirissä. Hän ei ollut yksin imagossaan 1980-luvun alussa, mutta hänen kuvastonsa ja lyriikkansa olivat rohkeampia ja räiskyvämpiä kuin suurimman osan muiden sen ajan artisteilla. Princen uhka oli konservateille siinä, että hän ei käyttänyt seksiä vain myydäkseen albumejaan. Hän oli luontaisesti vain erittäin

---

40 Reed 2003, 5.

41 Kosmologia on tiede joka tutkii maailman syntyperää.

42 Hawkins & Niblock, 2011. 58.

43 Griffin 2001, 110-124.

avoin seksuaalisuudesta musiikissaan. Mielenkiintoiseksi asian tekee se, että Princen lyriikoissa kiro sanat puuttuvat lähes kokonaan. Kiro sanat olivat tyypillinen syy 1980-luvun alussa joutua sensuurin huomion alle. Prince halusi ja osasi kuitenkin kiertää kiro sanojen ohi ja järkyttää kuulijaansa muulla kerronnallisilla keinoilla.

Prince käsitteli monissa kappaleissaan seksuaalisuutta myös naisen näkökulmasta. Esimerkiksi 'Darling Nikki' kappaleen teemana on eroottista luolaa motellissa pitävän nymfomaanikko Nikkin arjesta.

*I woke up the next morning, Nikki wasn't there.
I looked all over and all I found was a phone number on the stairs
It said thank you for a funky time
Call me up whenever you want*⁴⁴

Kappaleessa voidaan havaita Nikkin seksuaalinen seikkailunhaluisuus sekä miesrakastajiin kuten vaikka Casablancaan usein yhdistetty piirre yhden yön suhteista. Esille nousee myös Nikkin kiinnostus vain seksuaaliseen suhteeseen Princen kanssa. Nikki jättää puhelinnumerosa siltä varalta, että Prince haluaisi toistaa yhdessä vietetyn yön hänen kanssaan. Kappale oli liikaa senaattori Al Goren vaimolle Mary Gorelle, joka oli sattunut ostamaan tyttärelleen Purple Rain albumin. Sanoitukset kuultuaan Gore pisti alulle sensuuriviraston PMRC:n. Vaikka kappaletta ei singlenä julkaistu, kappaleella oli suuri vaikutus Yhdysvaltalaiseen musiikkiteollisuuteen. Toki Prince ei kappaleineen ollut ainoa, ketä PMRC syytti moraalittomasta musiikista. Tämä lisäsi Princen mainetta ja kuuluisuutta, PMRC:n epäsuorasti mainostaen hänen musiikkiaan Yhdysvalloissa hallituksen vastustuksella ja kiistelystä avulla.⁴⁵

*Maybe I'm just too demanding
Maybe I'm just like my father, too bold
Maybe you're just like my mother
She's never satisfied (she's never satisfied)*⁴⁶

'When Doves Cry' kappaleessa sen sijaan Prince vahvistaa stereotyyppisiä seksuaalirooleja. Tämän Prince tekee nostamalla esille kliseitä kuten mies on liian vaativa ja nainen ei koskaan tyytyväinen. Kuitenkin erikoisuutta kappaleessa on, että se ei kuvaa vain seksuaalisuutta, mutta myös alitajuntaisia seksuaalisuuden rakenteita intohimosta. Tämän Prince tuo esille metaforien kautta:

---

44 Prince: Darling Nikki. *Purple Rain*. 1984.

45 Chastanger 1999, 179-192.

46 Prince: When Doves Cry. *Purple Rain*. 1984.

*Dream, if you can, a courtyard
An ocean of violets in bloom
Animals strike curious poses
They feel the heat
The heat between me and you
Touch if you will my stomach
Feel how it trembles inside
You've got the butterflies all tied up⁴⁷*

Perhoset hänen vatsassaan sidottuina solmuun on kaino viittaus bondageen. Samankaltaista eksotiikkaa ja erotiikkaa löytyy kappaleen säkeistöstä. Pihamaa, sen naissymboleilla violettimeren täydessä kukassaan on täyttynyt eläimistä, jotka poseeraavat oudoissa asennoissa. Ne kaikki ovat reaktiota siihen ihmismäiseen intohimoon joka välittyy kappaleen henkilöistä.⁴⁸

*My sister never made love to anyone else but me
She's the reason for my, uh, sexuality
She showed me where it's supposed to go
A blowjob doesn't mean blow
Incest is everything it's said to be⁴⁹*

Sanoitus Princen *Dirty Mind*- albumilla julkaistuun 'Sister'- kappaleeseen ovat jopa Princen mittapuulla mitattuna erittäin rajut. Kappaleen selkeä viittaus inestiin on todennäköisesti ollut vain Princen tapa provosoida kuuntelijoitaan. Provokaatio on koko *Dirty Mind*- albumia yhdistävä tekijä. Mielenkiintoista on kuitenkin se, että kappaleessa Prince laulaa olevansa 16-vuotias ja kyseessä oleva sisko 32-vuotias. Prince oli 16-vuotias, kun hänen äitinsä meni uudelleen naimisiin. Princen uudella isäpuolella oli lapsia aiemmasta avioliitosta, joten Prince sai kolme uutta siskopuolta. Yksi näistä siskoista sattui olemaan 32-vuotias Princen ollessa 16-vuotias. Tämä on todennäköisesti toiminut vain inspiraationa Princen sanoituksille. Kuitenkin, kuten 'When Doves Cry'-kappaleessa, Prince ei malta olla kertomatta kappaletta oidipusmaisesta näkökulmasta.

*I guess I should of closed my eyes
When you drove me to the place
Where your horses run free
'Cause I felt a little ill
When I saw all the pictures
Of the jockeys that were there before me⁵⁰*

---

47 Prince: When Doves Cry. *Purple Rain*. 1984.

48 Holland. 1988, 94.

49 Prince: Sister. *Dirty Mind*. 1984.

50 Prince: Little Red Corvette. 1999. 1982.

‘Little Red Corvetten’ sanoitukset viittaavat myös vanhempaan tai ainakin kokeneemman rakastajan suhteesta Princeen. Kappale on Princen yksi suurimmista hiteistä. Idea kokeneemman rakastajan opetuksista voi olla Princelle elämäkerrallinen kerronta tai sitten vain tarinan kannalta mielenkiintoa tuomaan yksityiskohta. Tärkeänä kuitenkin on tietynlainen idea seksuaalisen vapauden jatkumisesta. Princen musiikillisesti muodostamat kielikuvat näyttivät aina olevan heteroseksuaalisia. Hänen tavoitteensa oli näyttää sekoittavan stereotyyppisiä kuvia miesten heteroseksuaalisuudesta.⁵¹

Princen sanoitukset nuoren miehen ja kokeneemman naisen suhteesta erosi muista sen ajan suosituista artisteista. Esimerkiksi The Policen hitti ‘Don’t Stand So Close To Me’ vuodelta 1980 on Stingin omakohtainen kertomus opettajavuosiltaan, jossa nuoremmalla työllä on ihastus opettajaansa. Myös glam metal artistit viittasivat nuorempiin naisiin intohimon kohteena. Myös aikaisemmilta vuosikymmeniltä oltiin kuultu kappaleita ja hittejä miesartisteilta, jotka lauloivat nuorista naisista. The Knackin ‘My Sharona’, Neil Diamondin ‘Girl You’ll be a Woman Soon’ sekä esimerkiksi Kissin ‘Christine Sixteen’ olivat kaikki suosittuja kappaleita, joissa miehet vetosivat nuoren naisen jopa neitseelliseen rakkauteen. Yhdysvalloissa oltiin jo siis totuttu musiikissa tähän näkökulmaan. Princen tapa esittää mies kokemattomana rakastajana, ainakin joissain kappaleissaan, oli selkeä poikkeus muutoin rockissa vallassa olleeseen macho miehen imagoon. Mielenkiintoista erityisesti on se, että Princen pystyi sisällyttämään tätä kerrontaa suurimpeihin hitteihinsä kuten ‘When Doves Cry’ sekä ‘Little Red Corvette’.

Princen seksuaalisen vapautumisen ideologia otettiin konservatiivien piirissä varmasti hyvin vaikeasti vastaan juuri puhjenneen AIDS-epidemian myötä. Reagan ja konservatiiviset piirit eivät kuitenkaan pitkään päättäneet puuttua AIDSin uhkaan.

Ensimmäiset merkit AIDSista Yhdysvalloissa havaittiin vuonna 1981 New Yorkissa ja San Fransiscossa. Monet konservatiivit näkivät AIDS-epidemian merkkinä synnistä. Edmund Morris, presidentti Reaganin virallinen elämäkerran kirjoittaja, raportoi että hän todisti Reaganin vitsailevan AIDS-epidemian vakavuudesta vielä vuonna 1986.

---

51 Rossinow 2015, 137.

Morrisin mukaan Reagan myös raamatullisesti vertasi AIDS-epidemiaa ”Herran tuomasta rutosta” joka johtaisi amerikkalaiset takaisin oikealle ja suoralle polulle.⁵²

Koska AIDS nähtiin syntisten rangaistuksena joissakin konservatiivien piirissä, on helppo nähdä, miksi Prince löyhine seksuaalimoraaleineen nähtiin paheellisena ihmisiä konservatiivien piirissä. Jos Prince oli se mitä amerikkalainen nuoriso halusi kuunnella, oli AIDS siitä heille rangaistus. Toki, on mahdotonta sanoa, kuinka vakavissaan esimerkiksi presidentti Reagan näin ajatteli. Kuitenkin Yhdysvaltojen hallituksen vaikeus edes myöntää AIDS vaaroja ja epidemian puhkeamista kertoo, että sitä ei ainakaan otettu vakavasti hallituksessa. Presidentti Reagan antoi vasta vuonna 1987 ensimmäisen puheensa AIDS-epidemiaan liittyen. Kuusi vuotta oli kulunut taudin ensimmäisistä havainnoista.⁵³

Presidentti Reaganin hiljaisuus AIDS-epidemiasta antoi konservatiiveille itseluottamusta tuoda esille omaa näkökantaansa vuosina 1984-1987. Vaikka Reagan ei itse ollut luonteeltaan homovastainen, on Reaganin presidenttikauden jäämistöistä havaittavissa tasaisesti nouseva äärioikeiston homovastainen materiaalia HIV & AIDS kansioista. Lähteet ovat lähinnä Reaganin presidentillistä henkilökunnalta näiden kolmen vuoden ajalta.⁵⁴ Pitää olla varovainen määrittelemästä tällaisen materiaalin kautta jonkin tietyn hallinnon toimintaa, mutta kyseisen materiaalin paljous ja läsnäolo arkistoissa viittaa siihen, kuinka häilyksi yksi äärioikeiston osasto oli tullut ja kuinka päättäväisesti se käytti kaikkia mahdollisia vipuvarsia, jotta se pääsisi määrittelemään seksuaaliset arvot.⁵⁵

Prince oli vuonna 1987 ’Sign o The Times kappaleessaan’ ottanut ainoan kerran kantaa AIDS-epidemiaan hänen 1980-luvun tuotannossaan.

*In France, a skinny man died of a big disease with a little name
By chance his girlfriend came across a needle and soon she did the same⁵⁶*

---

52 Rossinow 2015, 129.

53 Self 2012, 357.

54 Self 2012, 352-353.

55 Kirp & Bayer 1992, 7-48.

56 Prince: Sign o The Times. *Sign o The Times*. 1987.

Kappaleesta voi päätellä että Prince tiedosti AIDS-epidemian laajuuden ja kuinka se levisi ihmisten välillä. Likaiset huumeneulat olivat yleinen syy taudin leviämiseksi. Toki Princeä ei voi kehua ripeästä kommentoinnista asian tiimoilta, kuten ei Reaganiakaan. Prince saattoi kokea, ettei hänen musiikkiinsa mahtunut sosiaalinen kommentointi aikaisemmin AIDS-epidemiaan liittyen. Yllättävää kappaleessa kuitenkin on se, että Princen ratkaisu ongelmiin on vastoin hänen aikaisempia julistuksia avioliitto sekä lasten hankkiminen. Toisena yllättävänä asiana on myös se, että Prince ei mainitse jumalaa joka pelastaisi maailman kaikilta kappaleessa mainituilta vastoinkäymisiltä.⁵⁷

AIDS-epidemiasta yritettiin julkisesti syyttää homoseksuaaleja. Se johti uudenlaiseen homofobiaan Yhdysvalloissa, sillä nyt homoseksuaaleihin yhdistettiin tämän vakavan taudin stigma. Haasteena homofobian tekemisestä keskeisen osan kansallisessa AIDS-keskustelussa, paljasti seksuaalisen ja seksuaalisuuden monimutkaiset tavat, jotka olivat pysyneet kiistanalaisina yksilön kansalaisuuden käsitteessä 1900-luvun viimeisen kolmanneksen. AIDS-aktivistit joutuivat taistelemaan hampaan ja kynsien välityksellä homofobian aiheuttaman hiljaisuuden vuoksi ja luomaan homoseksuaaleille tilaa kansallisessa elämässä vain pitämään omia puoliaan.⁵⁸

Kuitenkin monet AIDS- ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden aktivistit valittivat, eivätkä syyttäneet, että valkoisten homomiesten asettaminen epidemian julkiseksi kasvoksi oli erityyppistä hiljaisuutta taistelussa AIDSia vastaan. 1980-luvun lopulla AIDS levisi nopeasti afrikkalaisamerikkalaisten, haitilaisten ja muiden etnisyyksien joukossa sekä naispuolisten seksityöntekijöiden keskuudessa. Kyse oli kansainvälisestä epidemiasta, jonka uhrit ovat pitkälti eteläisellä pallonpuoliskolla ja pitkälti heteroseksuaaleja. Tästä syystä suurin osa HI-virukseen sairastuneista olivat köyhiä ja poliittisesti voimattomia.⁵⁹

---

57 Thorne 2011, 176.

58 Self 2012, 357.

59 Self 2012, 358.

Vaikka Prince edusti etnistä ja seksuaalista avoimuutta, ei hän kuitenkaan ollut äänekkäs AIDSin vastaisuudessaan, kuten ylempänä mainittiin. Hän varmasti tiesi, että taudin vaaran ja levinneisyyden, mutta ei ehkä vain kokenut asiakseen kommentoida siitä kuin vasta 'Sign O' The Times'- kappaleella. Muita eturivin artisteja kuitenkin ilmottautui äänekkäämmin esiin taistelussa AIDSia vastaan. Vuonna 1985 Elton John, Gladys Knight, Stevie Wonder ja Dionne Warwick nauhoittivat vuoden 1982 kappaleen 'That's What Friends Are For' ja julkaisivat sen hyväntekeväisyyteen, jossa osa varoista meni AIDS- tutkimukseen ja ennaltaehkäisyyn. Vuonna 1986 laulu voitti Grammy-palkinnon. Erityisesti Madonna koki asiakseen taistella AIDSia vastaan. Vuoden 1989 levyllään 'Like a Prayer' tuli jokaisen painoksen mukana lappu "Facts about AIDS". Lappu oli tiivistelmä AIDSin vaaroista ja leviämisestä.

Prince voidaan seksuaalisuudesta puhuessa nähdä eräänlaisena hippiliikkeen edustajana tai palauttajana 1980-luvulla. Vapaan rakkauden ja seikkailun sanoma juontavat juurensa 1960-luvun hippiliikkeen periaatteisiin, joka samalla tavalla koettiin Yhdysvaltojen hallituksessa ongelmallisena sekä konservatiivien piirissä moraalialtuavana liikkeenä. Määrittävän tekijänä Princellä oli myös hänen ihonvärinsä. Nuorisolle afroamerikkalaisuus ei ollut ongelma, siitä kertoo Princen sekä Michael Jacksonin jättimenestys 1980-luvulla. Kuitenkin konservatiivit eivät olleet tottuneet afroamerikkalaisten artistien näin näkyvään esilläoloon. Prince ja Jackson rikkoivat eräänlaisen rodullisen raja-aidan, kun he saivat musiikkivideonsa rotaatioon MTV:lle 1980-luvun alussa. Tämä toi heille yhtä paljon näkyvyyttä, kuin valkoisille artisteille, mutta myös mahdollisti valkoisten nuorten helpomman pääsyn Princen sekä Jacksonin musiikkiin.

Princen vaikutteet homokulttuurista olivat myös syynä, miksi konservatiivit näkivät hänet paheellisena artistina. Prince paljasti konservatiivien homofobisuuden karulla tavalla, ja on paljon kertovaa, että esimerkiksi Michael Jacksonia ei kritisoitu juuri olleenkaan heidän taholtaan. Juuri kun Yhdysvallat olivat poliittisesti menossa takaisin ydinperheen aikoihin, Prince toi esille alakulttuurin jota konservatiivit pelkäsivät. Princen suosio ja myös muiden artistien homokulttuurista viittauksia ottaneiden artistien menestys näytti, että Yhdysvaltojen nuoriso ei jakanut samoja arvoja kuin

konservatiivit. Konservatiivien perhe-elämään keskittynyt tiukka seksuaalipolitiikka olivat täysin päinvastaisia opetuksia mitä Prince kappaleissaan julisti. Konservatiivit halusivat nopeasti perhe-elämään sitoutuneita nuoria, kun taas Prince kehotti jokaista etsimään itseään.

Hänen lähestymistapansa seksuaalisuuteen oli hyvin erilainen kuin pop-hurmureiden tai testosteronitäytteisten rokkikukkojen sanoitukset. Prince painii lyyrisesti sellaisten kysymysten kanssa, kuten inesti, itsetyydytys ja suuseksi. Oli ennustettavissa, että tämä monimutkainen lähestymistapa seksuaalisuuteen herättäisi median kiinnostusta. Prince ymmärsi myös seksuaalisuuden ja uskonnollisten viittausten sekoittamisen voiman ja että auttaisi keräämään huomiota ja jopa lisäämään näkyvyyttä tiedotusvälineissä.⁶⁰

---

60 Till 2010, 7-8.

2.2. Princen kaksi puolta – feminiini ja maskuliini identiteetti

Seksuaalisuuden lisäksi Prince pyrki rikkomaan perinteisten sukupuoli-identiteettien rajoja. Eroottisten kappaleiden lisäksi identiteettiä käsittelevät kappaleet lisääntyivät Princen albumeilla. Näissä kappaleissa Prince usein peilasi omaa persoonaansa. Princestä voi toki sanoa, että hän oli vain yksi lisä lukuisista artisteista, jotka venyttivät sukupuoli-identiteettien määritelmiä. Kuitenkin, toisin kuin monet muut aikalaisartistit, Prince myös käsitteli tätä aihetta lauluissaan. Tällä tavalla Prince todistaa, että hänen androgyyninen imago ei ollut pelkästään markkinointitemppu, vaan selkeä osa hänen identiteettiään. Princessä voidaan 1980-luvun alussa nähdä identiteettirajojen vapautumista konservatiivien niille asettamista rajoista sekä nuorison kapinointia vanhempaa sukupolvea vastaan.

Jukka Sarjalan mukaan rakennehistoriallisesti tarkasteltuna musiikki on aina kietoutunut monimutkaisesti erilaisten sosiokulttuuristen tekijöiden, instituutioiden, ideologioiden, käytösnormien, taloudellisten seikkojen, mentaalisten ilmiöiden ja muiden samanlaisten elementtien verkostoon.⁶¹ Princen tapauksessa tämä yhteys on erityisen huomattava. Princen imago ja lyriikat olivat ristiriidassa sille, mitä nousevat poliittiset voimat evankelilaiskristittyjen myötä Yhdysvalloissa halusivat ihmisille markkinoida. Kristillisissä piireissä oli noussut suuri huoli jo 1970-luvun lopussa perhekeskeisyyden hajoamisesta osana amerikkalaista yhteiskuntaa. Abortti, homoseksuaalisuus, sekä feminististen vaatimukset tasa-arvoon symbolisoivat maallisten harhaoppia muuttua perheen pyhää rakennetta. Evankelistien mukaan esimerkiksi naisen vastuu, erityisen pienten lasten äitien, oli ensijaisesti olla kodin hengetär eikä perheen elättäjä.⁶²

Äärikristilliset piirit olivat syyttäneet seksuaalista vapautumista avioerojen määrän kasvusta. Avioerojen lisääntyminen luokiteltiin evankelistien piirissä maan moraalisen alennustilan syyksi. Evankelististen arvojen suosio näkyi lopulta myös Yhdysvaltojen poliittisessa kentässä. Öljykriisi 1970-luvun lopulla oli horjuttanut Yhdysvaltojen taloutta ja vienyt paljon työpaikkoja monilta eri yhteiskunnan osa-alueilta.⁶³

---

61 Sarjala 2002, 140.

62 Paul Kroll, Letter to "Christian Friend", *Plain Truth*, 18.10.1972.

Työttömäksi joutuneet ihmiset kokivat vetoa evankelistien huoleen vähäosaisista.⁶⁴ Nämä ihmiset olivat myös tottuneet aiemmin siihen, että perheessä mies hoitaa talouden, joten vaikka he eivät olisi intohimoisesti olleet esimerkiksi homoseksuaaleja vastaan, tunsivat työttömät ja vähäosaiset muutenkin vetoa evankelistien puheisiin. Öljykriisin lisäksi Vietnamin sota oli seurauksineen kolaus Yhdysvaltojen imagolle. Kaikki nämä vaikuttivat siihen, miksi evankelistien lupaukset vetosivat yhdysvaltalaisiin. Epävarmoina aikoina yhdysvaltalaiset kaipasivat jotain ryhtiliikettä ja konkreettisesti evankelistien vaikutus näkyi, kun evankelistien tukema Ronald Reagan valittiin Yhdysvaltojen presidentiksi.

Historioitsija Robert O. Selfin mukaan uusioikeiston investoinnit konservatiiseen politiikkaan ovat suorassa yhteydessä evankelistien nousuun 1970- ja 1980-luvuilla. Uusioikeisto oli poliittinen liike missä sekoittui eri osa-alueita konservatiivisista arvoja. Antikommunismi, vapaa markkinatalous, yksilöllisyys sekä perinteisin moraaliset arvot olivat kaikkia keskiössä heidän poliittisessa näkökannassaan. Liike kuitenkin tarvitsi jotain, mikä piti sen kasassa. Konservatiivit evankelistit tarjosivat lopulta uusioikeistolle resurssit, potentiaalin poliittiseen järjestäytymiseen sekä poliittista vaikutusvaltaa uusioikeiston vision taakse heteroseksuaalisesta ydinperhepolitiikasta. Samalla evankelistit yhdistivät konservatiivien syytökset hallitusta kohtaan ihmisten kiintymykseen perhettä ja uskontoa kohtaan. Evankelisteille perheiden luonne oli seurausta julkisista toimista. Heille perhe edusti valtiota.⁶⁵

Uskonnollisen oikeiston perhekeskeinen politiikka tarjosi ideologisen jalustan sekä köyhälle että rikkaalle väestölle. Se toi yhteen maaseudun pikkukaupunkien valkoisen työväen, Sun Belt⁶⁶ vyöhykkeen porvariston sekä koilisen teollisuusalueen työläiset poliittisesti. Perhepolitiikan edustajat väittivät edustavansa kaikkia Yhdysvaltojen etnisyyksiä perheen pyhydessä sekä uusimisessa. Poliittisen yhteistyön aloittaminen oli yksi suurimmista tekijöistä uusioikeiston menestyksessä sekä merkki niistä saavutuksista

---

63 1975 työttöminä oli 8,2% kansasta. Luku laski noin 6% vuosikymmenen loppuun mennessä, kunnes saavutti huipun vuonna 1982 kiiveten 10,8%. Kimberly Adameo 2019. Elektroninen aineisto.

64 Evankelistit järjestivät vakituista avioliitto- ja huumeneuvontaa sekä soppakeittiöitä. Self, 2012, 309.

65 Self 2012, 308-309.

66 Sun Belt on lempinimi Yhdysvaltojen eteläosien osavaltioille itärannikolta länsirannikolle.

joita konservatiivit pastorit, aktivistit sekä tukijat saavuttivat 1970- ja 1990-lukujen välillä.⁶⁷

Yksi uskovaisen oikeiston merkittävistä ja usein väärin ymmärretyistä ulottuvuuksista oli naisten rooli. Evankelistit kannattivat naisten aktiivista osallistumista. He halusivat että perhettä suojeltaisiin politiikan kautta, jossa naisilla olisi merkittävä rooli. Miespastorit olivat saattaneet olla näkyvimpiä evankelisen politiikan edustajia, mutta suurta osaa liikkeen työstä tekivät naiset.⁶⁸ Toisin kuin naisten johtamat liikkeet Yhdysvaltojen historiassa, uskonnollinen oikeisto vetosi moniin naisiin juuri siksi, että se laajensi naisten "perinteistä" moraalista auktoriteettia perheen ja kodin suhteen julkiselle puolelle.⁶⁹ Evankelistien naiskuva oli siis hyvin konservatiivinen ja rajoitettu siinä, mitä naiset saattoivat tehdä. Evankelistien nousua 1970-luvulla edeltänyt 1960-luvun hippiliikkeen sekä feminismin naiskuva ei sopinut lainkaan heidän näkemyksiinsä naiseudesta.

Purple Rain- elokuva keräsi paljon kritiikkiä ja Princen naisartisteja, erityisesti Apollonia 6, on syytetty yhtäläillä pelkiksi seksiobjekteiksi, kuin naisia Lee Rothin videoilla. Kuitenkin Princen kanssa työskennelleet naisartistit, kuten Sheena Easton⁷⁰, ovat kertoneet että Prince oli aina kunnioittava naisia kohtaan ja aidosti halusi edistää naisten asemaa.⁷¹ Kritiikki Princen naissuojatteja kohtaan on kuitenkin sikäli osuvaa, että nämä naisartistit ja -henkilöt eivät eroa pukeutumistyylyltään juurikaan muista aikalaisartisteista. *Purple Rainin* naishahmot ovat myös hieman persoonattomia ja vähäisessä roolissa, toimien joko Princen rakkauden kohteena tai bändikavereina. He kuitenkin edustivat evankelisteille pahinta naiseuden muotoa mitä saattoi olla: seksuaalisesti vapaita ja seikkailunhaluisia itsenäisiä naisia, jotka pistivät oman uransa perheen rakentamisen edelle. Esimerkiksi *Purple Rain* -elokuvassa Princen bändin naiset ovat keskittyneet vain musiikkuraansa. Princen onni oli se, että nuoriso oli liikkunut muodissa ja viihdemailmassa kohti hänen tyyliisuuntaansa. Hänen moniselitteinen identiteettinsä sopi hyvin 1980-luvun samanmielisen nuorison pariin.⁷²

---

67 Hunter 1993, 80–91.

68 Esimerkiksi Rosemary Thomson, anti-ERA-aktivisti Marabel Morgan, *The Total Womanin* kirjoittaja ja samannimisten kurssien vetäjä Connie Marshner, *National Pro-Family Coalitionin* puheenjohtaja Jo Ann Gasper, *The Right Woman*- lehden toimittaja sekä Beverly LaHaye, tunnettu *Orange Countyn* evankelistien aktivisti ja pastoriin vaimo.

69 Self 2012, 315.

70 Princen yhtyeissä ja myös sooloartistina uraa luonut perkussionisti.

71 Jones 1997, 96.

72 Hawkins & Niblock 2011, 34.

Yleinen ilmapiiri sukupuoli-identiteettien rajoissa sekä esimerkiksi vaatetuksessa oli liikkunut nuorison keskuudessa vahvasti vastakkaiseen suuntaan evankelistien näkökannasta katsottuna 1970- ja 1980-luvuilla. Miehisyyden identiteetin historiaa tutkinut George L. Mossen mukaan esimerkiksi naisten pukeutumisessa oli näkyvissä suuri muutos luonnollisempaa tai meikittömämpään ulkoasuun. Jotkut nuoret naiset hylkäsivät kokonaan muodin ja laittautumisen. Myös miehillä oli kapinointia havaittavissa Mossen mukaan. Jotkut alkoivat kapinoimaan armeijamaisia lyhyitä kampauksia vastaan, ja letittivät pitkät hiuksensa. Kapina oli kuitenkin vain sukupuolten erottelua vastaan. Sillä ei ollut tekemistä seksuaalisen suuntautumisen kanssa. Vaatteet ja ulkonäkö olivat hämärtäneet tällaisissa eroja, mutta niiden ei kuitenkaan ollut tarkoitus kyseenalaistaa heteroseksuaalisuutta. Kuitenkin tämä *gender-bending* teki miehistä tunnistamattomia, usein antamalla heille androgynisen ulkonäön. Androgyyni henkilö, oli Yhdysvalloissa 1800-luvun loppuun mennessä tuomittu hirviöksi, joka uhkaa miehiä ja naisia. Homoseksuaalit olivat sen sijaan olivat ylistäneet androgyynejä sukupuolirajoja venyttäneenä ihanteena, jotka voisivat auttaa lopettamaan heidän syrjäytymisen yhteiskunnassa. Tämä seksuaalivähemmistön idea sai todella paljon suosiota 1980-luvulla. Niin sanottu androgyyninen pukeutuminen tuli itsessään muodin aiheeksi ja kannanotoksi, joka kohdistui vallitsevaan maskuliinisuuteen ja naisellisuuteen, ja joka vastusti perinteitä täysin uudella tavalla.⁷³

Jukka Sarjalan mukaan 1980-luvulla alettiin kysymään onko musiikilla sukupuolta feministien musiikintutkijoiden toimesta. Musiikkia pidetään Sarjalan mukaan sukupuolettomana asiana, vaikka läpi historian musiikilla on ajateltu olevan esimerkiksi maskuliinisia ja feminiinejä puolia. Esimerkiksi Platonin ihannevaltiossa vain maskuliinisella doorisella ja fryygisellä moodille on tilaa. Femiini lyydynen moodi ei hänen valtioonsa mahtunut.⁷⁴ Musiikintutkija Christine Battersby on tutkinut nerouden ideaa musiikissa. Hänen kattava tutkimuksena käsittää antiikin ajoista varhaisromanttiseen kauteen päätyen 1900-luvun alkuun musiikin historiassa. Battersbyn mukaan neroutta ja luovuutta on pidetty lähes aina maskuliinisena ominaisuutena. Battersbyn tutkimusten mukaan miehen psykologinen feminiinisyys

---

⁷³ Mosse 1998, 1985.

⁷⁴ Sarjala 2002, 166-174.

ylittää biologisen naiseuden, joka voi vain jäljitellä maskuliinisuuden neroutta. Tässä teoriassa psykologinen feminiinisyys on vain osoitus miehspuolisen artistin neroudesta ja kulttuurisesta ylemmydestään.⁷⁵ Prince sopii Battersbyn kuvaukseen psykologisesti femiinistä artistista, jossa mies artisti käyttää hyväkseen luovuuttaan. Tämä sallii hänen luoda itselleen täysin omalaisen persoonan ja saavuttaa potentiaalinsa artistina. Toisaalta Prince rikkoo perinteistä musiikintutkimuksen ideaa sukupuolittuneesta artistista. Prince yritti olla samaan aikaan molemmat sukupuoli hänen itsessään. Tämä välittyi jopa hänen logossaan mikä on yhdistelmä miehen ja naisen sukupuolisymbolista.

Princen suosio sattui hänen kannalta poliittisesti vaikean ilmapiirin aikaan. Toki tämän ilmapiirin voidaan perustella olleen hänelle hyödyksi, edustaen nuorison kapinaa vanhempaa sukupolvea kohtaan. Hän kuului siihen joukkoon, joista evankelistit olivat varoittaneet. Prince tuli perheestä joka oli kokenut avioeron, joka nähtiin siis evankelistien piirissä kansan moraalin murtumisen merkinä. Hawkinsin ja Niblockin mukaan Princessä henkilöityi vastakulttuurinen liike vallassa olevaa status quo kohtaan. Yksiavioisuus, tiukat sukupuoliroolit, kiintymisen uskonnollisiin oppeihin sekä etnisyyden mukaan luokittelu olivat asioita joita Reaganin ja Thatcherin konservatiivit olivat kampanjoineet äänestäjille. Prince ylisti näiden vastakohtien nimeen ja halusi konservatiivien arvojen rikkoutuvan, jotta ihmiset voisivat löytää sisäisen eheyttänsä.⁷⁶

Princen naisellinen sekä lempeä visuaalinen puoli tarjosi hänen naisyleisölleen pääsyn merkitykselliseen kanssakäymiseen Princen identiteetin kanssa.⁷⁷ *Purple Rain*- elokuva tarjosi naisyleisölle 1980-luvun musiikillisessa maailmassa uudenlaisen tavan, jolla naiseutta esitettiin. Vuonna 1985 miesartistien musiikkivideoilta löytyi paljon miehen ja naisen yksipuolista suhdetta kuvaavaa materiaalia. Esimerkiksi Mötley Cruen 'Girls Girls Girls' tai David Lee Rothin 'California Girls' esittävät naisten identiteetin muodustuvan siitä millaisiksi miehet heidät haluavat. Kummassakin tapauksissa seksiobjekteiksi. Glam metal -artistit keräsivät naisyleisöä toki siinä määrin missä

---

75 Battersby 1989, 3.

76 Hawkins & Niblock 2011, 22.

77 Hawkins & Niblock 2011, 95.

Prince ja ottivat paljon tyylivinkkejä androgyynisyydestä sekä naisten että homoseksuaalien muodista. Ero tulee siinä, että useimmat miesartistit silti sitoivat nämä teemat ilmaisussaan tiukasti maskuliiniseen maailmaan, kun taas Prince yhdisti sekä feminiiniä että maskuliinisia teemoja eräänlaisessa symbioosissa. *Purple Rain* tarjosi naisyleisölle täysin erilaisen tavan identifioitua miesartistiin.⁷⁸

Princessä yhdistynyt maskuliinisuus sekä feminiinisyys sekoittuvat hänen avoimuuteensa. Tämä yhdistelmä, jossa Prince avoimesti toi kappaleissaan esille yksityiselämänsä, näytti hänen haavoittuvaisuuttaan ihmisenä. Tämä haavoittuvaisuus ei rajoittunut vain herkkyyteen, kuten esimerkiksi Michael Jacksonilla, vaan Princen haavoittuvaisuus oli selvästi sukupuoli-identiteettien ja seksuaalisuuden kontekstissa. Prince salli hänen oman haavoittuvaisuutensa tulla esille. Tällaiseksi haavoittuvaisuudeksi voidaan nähdä hänen oman seksuaalisuuden kyseenalaistaminen tai antautuminen vanhempien naisten armoille, kuten edellä olleessa luvussa tuli esille. Samaa haavoittuvaisuutta tulee esille hänen identiteettiä koskevissa sanoituksissa. Hyvä esimerkki tästä kuullaan *When Doves Cry*-kappaleessa:

*Maybe I'm just too demanding
Maybe I'm just like my father, too bold
Maybe you're just like my mother
She's never satisfied*⁷⁹

Kappaleessa isän eli miehen rohkeus on kategorisoitu maskuliiniseksi ominaisuudeksi ja äidin eli naisen tyytymättömyys feminiiniseksi ominaisuudeksi. Prince myös jakaa nämä molemmat heikkouksiksi, jotka saattavat tuhota rakkauden. Maskuliininen rohkeus ja vaativuus sotivat naisellisuuden tyytymättömyyttä vastaan. Tyytymättömyys voidaan Nancy Hollandin mukaan tulkita seksuaaliseksi tyytymättömyydeksi.⁸⁰ Tyyli, miten Prince käyttää sanaa “ehkä” on myös huomattava. Tällä tavalla hän luo epävarmuutta molempien identiteettien päälle. “Ehkä” hän on kuten isänsä, “ehkä” sinä olet kuten äitini. Tässä Prince tuo esille kaikissa ihmisissä olevan epävarmuuden sekä sukupuoli-identiteettien yhdistymisen. Olemme kaikki perineet jotain puolia isältä sekä

---

78 Hawkins & Niblock 2011, 96.

79 Prince: *When Doves Cry*. *Purple Rain*. 1984.

80 Holland 1997, 94.

äidiltä, ja niiden näyttäytyminen määrittää meitä henkilöinä, kuten ‘When Doves Cry’-kappaleessa Princeä.

Selvin asia, mikä tekee ‘When Doves Cry’-kappaleesta epätavallisen rock-musiikin genressä, on sen vetoisuus siihen, mitä Holland kutsuu oidipus-koodiksi. Holland tuo esille, kuinka sanoitukset tuovat esille faktan miten sukupuoli-identiteetti liittyy vanhempien sukupuolirooleihin. Niinpä kun sanoitukset toistuvat, hieman pakkomielleisesti: "*Olen aivan kuin isäni ... olet aivan kuten äitini*", se herättää kaksi eri assosiaatiota. Ensimmäinen on klassisen oidipuslainen rakkauden siirtymä omasta äidistä rakastajan oman ikäpiirin naiseen, joka aivan kuten rakastajan äiti. Tämä osa laulun tarinaa korostuu myös *Purple Rain* -elokuvassa, jossa Princen mielitetty Apollonia muistuttaa todella paljon elokuvassa esiintynyttä Princen äitiä. Toinen assosiaatio voidaan kuitenkin jäljittää elokuvassa siihen seikkaan, että molemmat naiset muistuttavat voimakkaasti Princeä, kun taas elokuvassa Princen isä on paljon suurempi ja tummempi fyysisesti kuin Prince. Heidän fyysinen erilaisuutensa luo kontrastin siihen miten Prince elokuvassa toistaa isänsä (itse)tuhoista elämäntapaa.⁸¹ Suhdeidentiteetit ja jännitteet jotka elokuvasta nousevat ovat linjassa sen kanssa miten nuoret naiset 1980-luvulla käsittelivät omaa henkilöyttään.⁸² Suhdeidentiteeteillä tarkoitetaan laajasti sitä, että miten identiteetit välittyvät ihmisten kesken. Tämä voi tarkoittaa suhdetta kumppaniin, vanhempiin tai pomoihin työpaikalla.⁸³

*I'm not a woman
I'm not a man
I am something that you'll never understand*⁸⁴

Purple Rain-albumilla ilmestynyt kappale 'I Would Die 4 U' sisältää identiteettiteemaan mielenkiintoisen avauksen. Prince viittaa kappaleessa olevansa jotain muuta kuin nais- tai miesidentiteetti. Kappale oli Princen sen astisen uran selkeästi uskontopainotteisin. Hän julistaa antavansa kehonsa jumalan käyttöön, mikäli tähän tarvetta olisi. Prince myös kertoo olevansa Hänen sanansaattajansa. Tämä uskonnollinen aspekti Princen identiteetissä on erittäin mielenkiintoista sen ajan Yhdysvaltojen ilmapiirissä. Kun poliittinen johto oli evankelistien tukemaa, on kumma, että Princen uskonnollinen puoli

---

81 Holland 1997, 93-94.

82 Hawkins & Niblock 2011, 119.

83 Chen, Boucher & Kraus 2011, 149.

84 Prince: I Would Die 4 U. *Purple Rain*. 1984.

ohitettiin lähes täysin heidän toimestaan. Tämä saattaa olla syy siihen, miksi Prince koki uskonsa erittäin individualistiseksi asiaksi. Princen tyyli ottaa kantaa yhteiskunnallisiin asioihin varmasti myös närkästytti poliittista johtoa. Pitää muistaa, että Prince oli muuten täysin päinvastainen evankelistien ja uusoikeiston näkemykselle kunnan kansalaisesta.

Princen ”arkkivihollinen” maskuliinisessa pukeutumisen ja symboliikan kamppailussa ei kuitenkaan ollut Michael Jackson. Se oli rentoon vaatetukseen pukeutunut amerikkalaista ja brittiläistä muotifilosofiaa edustanut Bruce Springsteen. Princen keikarimainen pukeutuminen ja etninen tausta olivat vastavoima massakulttuurille.⁸⁵ Tämä oli havaittavissa myös konservatiivien suhtautumisessa Springsteeniin. Toimittaja ja konservatiivi George Will julkaisi vuonna 1984 ylistävän kirjoituksen Springsteenin musiikkia kohtaan. *Born in The USA* -albumi oli saavuttanut maassa suurta suosiota ja Will kirjoittikin Springsteenin olevan rehellistä rock-musiikkia tehdastyöläisille ilman ripaustakaan androgyynisyyttä.⁸⁶ Presidentti Reagan käytti Springsteenin ’Born In the USA’ -kappaletta vuoden 1984 presidentinvaalikampanjassaan. Will ja Reagan eivät täysin sisäistäneet kappaaleen oikeaa merkitystä. ’Born in The USA’ oli kriittinen katselmus Vietnamin sodan veteraanien kylmään kohteluun sodan loputtua Yhdysvalloissa. Luultavasti konservatiivit eivät nähneet Springsteenin sanoitusten todellista luonnetta, koska hän muuten edusti imagollisesti juuri sellaista ihannemiestä, mikä sopi konservatiivien mielenmaisemaan.

Konservatiivien patrioottisuus erosi paljon esimerkiksi Springsteenin tai Princen isänmaallisuudesta. Siinä missä konservatiivit eivät välttämättä suostuneet näkemään Yhdysvaltojen huonoja puolia tai yhteiskunnan epäonnistumisia, toivat Springsteen ja Prince ne omilla tavoillaan ja tyyleillään esille. Springsteenin kritisointi on enemmän amerikkalaisten yhteisen hengen huolehtimista, kuin vaikka Princen yritys tuoda esille Yhdysvaltojen tekopyhyyttä esille esimerkiksi rotu- ja sukupuoliasioissa. ’Born in The USA’ on myös helposti nimensä perusteella tulkittavissa ylistykseksi. Kuitenkin Reaganin halu käyttää sitä kampanjassaan osoittaa tietynlaista sukupolvien kuilua joka

---

85 Hawkins & Niblock 2011, 44.

86 George Will, Yankee Doodle Springsteen, *The Washington Post* 13.9.1984.

oli 1980-luvun Yhdysvalloissa. Reagan ei välttämättä pitänyt rockista tai edes kuunnellut sitä, mutta näki sen vain välineenä, millä saavuttaa nuorison ääniä. Springsteenille terveelliseen isänmaallisuuteen liittyy amerikkalaisten yhdistäminen yhteiseen näkemykseen, että kaikki elävät yhdessä samoja asioita varten: vapaus, mahdollisuus, perhe, turvallisuus ja tasa-arvo.⁸⁷ Springsteenin patriotismissa on paljon enemmän samaa 1950-lukua ihannoivaa mielenmaisemaa kuin Princellä, joka todennäköisesti vetosi konservatiiveihin.

Kuva 3. Bruce Springsteen Born in The Usa kiertueella 1985.

Ylläoleva kuva havainnollistaa paremmin, mikä Springsteenissä vetosi konservatiiveihin. Farkkuliiviin ja nahkatakkiin varustautunut Springsteen muistutti muodiltaan paljon enemmän ahkeraa tehdastyöläistä kuin arvaamatonta pop-tähteä. Tietenkin on huomioitava hänen etnisyytensä. Evankelistit olivat pääpiirteittäin valkoisia amerikkalaisia. Reaganin aika Yhdysvaltojen sisäpolitiikka ei juuri ottanut huomioon vähemmistön tilannetta maassa, vaan keskittyi keskiluokkaisen ja hyvävaraisen väestön ongelmien korjaamiseen. Konservatiivien ihastus Springsteeniin tuli siitä huolimatta, että Springsteenin kannanotot Yhdysvaltojen vikoja kohtaan olivat

---

⁸⁷ Deardoff 2013, 98.

selviä ja räikeitä.⁸⁸ Tärkeämpää konservatiiveille oli kuitenkin hänen edustama kuva suorasekäisestä valkoisesta heteroseksuaalista amerikkalaisesta miehestä.

Kuva 4. Prince Purple Rain kiertueella 1984.

Prince, kuten kuvassa näkyy, oli täysin Springsteenin vastakohta. Mossen mukaan ihanne maskuliinisuus on muotoutunut kehon ja mielen yhdistelmästä. Vastatyyppeinä näille ihanteille on toiminut erityisesti Euroopassa niin etnisten- kuin seksuaalivähemmistöjen luonteenpiirteet. Erityisesti kehon ihanteet juontavat juurensa antropologien 1700-luvulla tehdyistä vertailusta valkoisten eurooppalaisten ja alkuperäasukkaiden välillä.⁸⁹ Yhdysvaltalaisista miesihannetta voidaan valtavirrassa pitää melko samana mitä Euroopassa. Prince ei pelkästään etnisesti kuulunut Mossen kuvailemaan maskuliinisuuden vastatyypin kategoriaan. Kirkkaiden värien yhdistely keikarimaisissa vaatteissa erottivat hänet myös valtavirran miesmuodista. Princen tapa pukeutua paljastaviin asuihin esimerkiksi promokuvissa haastoi myös perinteistä länsimaista maskuliinisen kehon kauneusihannetta. Hän oli ensimmäisiä afroamerikkalaisia muusikoita, jotka tällä tavalla seksualisoivat itsensä imagollisesti.

---

88 Born in The USA:n lisäksi Springsteen esitti 1980-luvulla paljon Edwin Starrin sodanvastaista War- kappaletta. Hän lauloi myös ydinvoimaa vastaan kappaleellaan Roulette vuonna 1988.

89 Mosse 1998, 57-58.

Häntä ennen toki oli James Brownin ja Jimi Hendrixin kaltaisia tähtiä, mutta heidän imagonsa ei pohjautunut läheskään niin rohkeaseen pukeutumiseen kuin Princellä. Valkoisten miesten ihonnäyttöön Yhdysvalloissa ja Iso-Britanniassa oli jo totuttu. Esimerkkeinä voidaan mainita The Doorsin Jim Morrison, Judas Priestin Rob Halford sekä Queenin Freddie Mercury.

Prince ei kuitenkaan aina eronnut kilpailijoistaan. Maskuliininen identiteetti Princen lyriikoissa esiintyi perinteisenä machona rakastajana. Esimerkiksi *Controversy* -albumin 'Let's Work' on Princen mahtailua omasta suorituskyvystään. Kuten edellisessä kappaleessa tuotiin esille, Princen sanoitukset olivat hyvin eroottisia. Ei ole erikoista, että mies- ja naisidentiteettiä käsitellessä Prince satoi niitä myös seksuaalisuuteen. 'Let's Work' on esimerkki Princeltä maskuliinisen identiteetin sitomisesta seksuaaliseen suorituskyykyyn. Work sanalla Prince viittaa kappaleessa seksiin.

*I'd love to turn you on, I'd work you all night long
If I could get you in the raw, I'd make you climb the walls
Oh yeah nothing can stop us now, I'm gonna show you how
Show you how to work⁹⁰*

Kappaleessa Prince selvästi lupaa hänen olevan dominoivassa asemassa naiseen verrattuna. Tämä hyvin perinteinen maskuliininen näkökulma seksuaalisuuteen, jossa omalla suorituksella mahtailu on Princessä erikoinen piirre. Toisaalta se on hyvin samanlainen tyyli millä monet glam metal artistit 1980-luvulla seksistä lauloivat. Tällaisten kappaleiden perusteella on ymmärrettävää, miksi Prince sai kritiikkiä esimerkiksi *Purple Rain*- elokuvan naiskuvien yksipuolisuudesta. Näissä kappaleissa kuten 'Let's Work' Princen tapa käsitellä identiteettiä on huomattavasti vähemmän mielenkiintoista ja yhteiskunnallisia normeja haastavia, kuin esimerkiksi kappaleissa 'When Doves Cry' tai 'I Would Die 4 U'. Se saattaa kuitenkin olla syy miksi Prince vetosi myös mieskuuntelijoihin, jotka kuuntelivat muutoin rock-artistejä. Princen rajumpi puoli oli yhtäläillä esillä hänessä ja hänen kappaleissaan kuin hänen herkempi puolensa.

---

90 Prince: Let's Work. *Controversy*. 1981.

Nämä kappaleet kertovat kuitenkin myös perinteisemmän puolen maskuliinisestä identiteetistä Princen musiikissa. Nämä kappaleet saattoivat kuitenkin olla vielä kontroversiaalisimpia evankelistien korviin, sillä ne puhuivat avoimesti seksistä. Tämä toi särmiä Princen imagoon. Tällä tarkoitan sitä, että Princen esittämät kuvaukset rikkonaisesta perhe-elämästä sekä seksuaalisesta vapaudesta loivat yhdessä juuri täydellisen vastaparin evankelistien tavoittelemalle yhteiskunnalle. Mystisyys Princen ympärillä sekä hänen tapa olla antamatta haastatteluja⁹¹ tarkoitti myös sitä, että Prince harvoin selitti julkisuuteen mitä hän kullakin kappaleella yritti ilmaista.

Princen leikkittely identiteettien kanssa resonoi nuorison keskuudessa ja loi hänen ympärilleen mystisen imagon. Tämä mystisyys nähtiin uhkana äärikonservatiivien tahoilta, mikä saattoi olla syy, miksi juuri Princen lyriikoihin haluttiin sensuuria 1980-luvulla. Toki Prince kuului siinä suhteessa monien muiden rock ja metal artistien joukkoon, keiden sanoituksia haluttiin sensuroida. Prince oli ensimmäisiä artisteja, joka nosti esille kysymyksiä identiteetistä sanoituksissaan asti. Monet artistit olivat imagollisesti häntä ennen luoneet itselleen androgyynisiä piirteitä, mutta eivät olleet rohjenneet käsitellä kappaleissaan sitä puolta.

Princen sanoitukset vastasivat monien nuorten tuntemuksia sen ajan Yhdysvalloissa. Konservatiivien ja vanhempien ihmisten ”kovat arvot” eivät sopineet ja houkutelleet heitä. Princen musiikki tarjosi epävarmoille ja syrjityksi tulleille nuorille jonkun valtamediassa, joka on kokenut samoin. Erityisesti Princen avoimuus homokulttuurin kanssa oli pitkään ilman ääntä olleiden seksuaalivähemmistöjä edustaneille nuorille tärkeä esimerkki. Vaikka Prince ei ollutkaan homoseksuaali, hänessä pystyi näkemään henkilön, joka ymmärsi mitä nuoriso kävi läpi.

Prince kilpaili epäsuorasti identiteetillään Bruce Springsteenin kaltaisia ”todellisia” amerikkalaisia miehiä edustaneita artisteja vastaan. Princeltä puuttui työväenluokkaisuuden tunnuksia hänen imagostaan ja hänen pröystäilevä pukeutuminen ja diivaileva luonne oli konservatiiveille vaikeasti samaistuttavissa. Prince ja

---

91 Thorne 2011, 69.

Springsteen olivat kasvaneet lapsena myös eri vuosikymmenillä, mikä selittää heidän eroavaisuutensa siinä miten he toivat ilmi omaa identiteettiään. Springsteen oli kasvanut 1950-luvulla Yhdysvaltojen kultaisella vuosikymmenellä, kun taas Prince 1960-luvulla, jolloin Yhdysvallat alkoivat poliittisesti joutua sekaannukseen Vietnamin sodan epäonnistumisen, hippiliikkeen voimistumisen ja vapaan rakkauden aikakautena. Springsteenille Yhdysvallat olivat se utopia, jossa kansakunta puhalsi yhteen hiileen, kun taas Princelle se oli sekaisin olevan nuorison ja ikäihmisten sukupolvien kuilu siitä millä tavalla elämää pitäisi elää. Konservatiivit ihastuivat Springsteenin amerikkalaisuuden ihanteisiin, kun taas eivät hyväksyneet Princen kärkkäitä kommentteja pinnan alla kuplivista sosiaalisista kysymyksistä.

3. “Am I black or white?”

3.1. Etnisyyden representaatiot Princen tuotannossa

Seksuaalisuuden ja sukupuoli-identiteettien lisäksi Prince toi musiikissaan esille etnisen identiteetin kysymyksiä. Näiden kappaleiden määrä on kuitenkin huomattavasti vähäisempi Princen 1980-luvun alun tuotannossa. Prince ei joko kokenut tarpeelliseksi käsitellä etnisyyttä sillä tasolla mitä esimerkiksi seksuaalisuutta kappaleissaan. Suurin kannanotto etnisyyteen on *Purple Rain* -elokuvassa. Tämä voi johtua juuri Princen taustasta. Kuten johdannossa tuotiin esille, Prince afroamerikkalaisena kasvoi keskellä valkoisten amerikkalaisten enemmistön Michigania. Prince ei silti koskaan hylännyt afroamerikkalaisuuttaan, ja tiedosti afroamerikkalaisten ongelmat Yhdysvalloissa. Princessä yhdistyi valkoisen ja mustan Amerikan puolet, joka loi hänestä eräänlaisen anti-etnisyyden edustajana. Hän tietoisesti ajoi imagollaan epämääräistä etnisyyttään. Kuitenkaan, Prince ei koskaan häpeillyt afroamerikkalaisuuttaan ja otti usein kantaa afroamerikkalaisten puolesta.⁹² Samalla hän kuitenkin piti presidentti Reaganista, toisin kuin suuri osa afroamerikkalaisväestöstä. Prince puhui vuona 1981 haastattelussa Reaganista seuraavasti:

Thank God we got a better President now, with bigger balls than Carter. I think Reagan's a lot better. Just for the power he represents, if nothing else. Because that also means as far as other countries are concerned.⁹³

Reaganin presidenttikautta tutkineen Longleyn mukaan Reagan onnistuneesti sai puolelleen valkoisia äänestäjiä ennätysmäärin vuonna 1984. Kuitenkin afroamerikkalaiset pysyivät suurilukuisena Reaganin presidenttiyden vastustajajoukkona. Longleyn mukaan oli olemassa ikään kuin kaksi versiota Reaganista yhdysvaltalaisille. Valkoinen Amerika näki Reaganin iloisena, optimistisena ja toiveikkaan presidenttinä. Afroamerikkalaisille hän näyttäytyi kylmänä, etäänä ja vaarallisen tunteettomana presidenttinä.⁹⁴

---

92 Prince tuntui erityisesti 1980-luvun jälkeen saaneen intoa ottaa kappaleilla enemmän kantaa afroamerikkalaisten ongelmiin. Kts. Kappaleet kuten Race.

93 Michal Hann, *Prince in his own words: You have to live a life to understand it*. 2016. Elektroninen aineisto.

94 Longley 2006, 71.

Prince eräällä tavalla dekonstruoi etnisten stereotyyppien määritelmät valkoisten ja afroamerikkalaisten identiteeteistä. Tämän Prince saavutti pukeutumalla homoseksuaalien muotivaatteisiin. Prince siis pukeutui enemmän valkoisten glam metal bändien kaltaisesti 1980-luvun alussa, mutta yhdisti siihen James Brownin kaltaista afroamerikkalaista musiikkiperinnettä. Tämä tulee esille erityisesti Princen live-esiintymisissä. Toki Princen musiikissa kappaleissa esiintyvät ähkymiset ja kirkaisut ovat myös peruja Brownin vokaalikirjastosta. On myös huomioitavaa, että *Purple Rain* on yksi ensimmäisistä elokuvista, jossa oli afroamerikkalainen pääosan esittäjä ja joka oli menestys Yhdysvalloissa. Prince, vaikka olikin ensisijaisesti muusikko, oli myös samalla sitten Sidney Poitierin⁹⁵ ensimmäinen afroamerikkalainen elokuvatähti.

Välttääkseen tulemista leimatuksi joko ensisijaisesti afroamerikkalaisena tai valkoisena, Prince esittelee itsensä violetina. Hänestä tuli tunnettu siitä, että hän assosioi itsensä purppuranpunaisuuteen. Hän käytti väriä jatkuvana teemana työssään, kuten esimerkiksi pakkauksissa, kauppatavaroissa, sanoituksissa, vaatteissa ja videoissa. Perinteisessä uskonnollisessa kuvakehyksessä punainen edustaa jumalallista elämää, kun taas sininen edustaa ihmisen elämää. Violetti on näiden kahden yhdistelmä, ja se on väri, jota on käytetty monissa tilanteissa loisteliaan tai yliluonnollisuuden ilmaisemiseksi.⁹⁶ Tämä afroamerikkalaisen ja valkoisen kulttuurin jako oli poissaoleva myös Princen sanoituksissa. Kappaleissaan Prince käsitteli etnisyyttä osan amerikkalaista yhteiskuntaa, usein vedoten utopistisiin avoimen rakkauden paikkoihin. Erityisesti kappale 'Controversy' tuo esille Princen unelmia roturajojen rikkoutumisesta.

*People call me rude, I wish we all were nude
I wish there was no black and white, I wish there were no rules*⁹⁷

Tämä fraasi, jota Prince toistaa useita kertoja kappaleen lopussa, on hyvä esimerkki Princen haikailusta tasa-arvoa ja vapautta kohtaan. Hän toivoo, että valkoisten ja mustien amerikkalaisten maailmassa ei olisi sääntöjä, mikä viittaa mielestäni yhteiskunnallisiin rajoituksiin ja stereotypioihin. Tietenkin Yhdysvalloissa on paljon

---

95 Yksi ensimmäisistä afroamerikkalaisista elokuvatähdistä. Hän voitti ensimmäisenä afroamerikkalaisena miespääosan Oscarin elokuvasta *Lilies of the Field* (1963).

96 Till 2010, 10-11.

97 Prince: *Controversy*. *Controversy*. 1981.

muitakin etnisiä ryhmiä, kuin valkoiset ja afroamerikkalaiset, mutta Prince erityisesti on huolissaan näiden kahden ryhmän välisistä rajoitteista.

Samanlaista etnisyyden rajojen purkautumista Prince toivoo kappalessaan 'Uptown'. Siinä Prince käsittelee rasismia ja ennakkoluulojen haittoja. 'Uptown' on itsessään utopia, jossa kaikki ihmiset rodusta ja seksuaalisuudesta huolimatta tulevat toimeen.

*As soon as we got there good times were rolling
White, Black, Puerto Rican, everybody just a-freakin'
Good times were rolling*⁹⁸

Näissä kappaleissa Princen lyriikoissa yhdistyy unelmointi maailmasta, jossa etnisyyttä ei olisi este. Princen voidaan nähdä kuvaavan Yhdysvaltoja sellaisena kuin sen pitäisi olla, kaikkine eri ihmisryhmineen. Princen utopiat ovat kuin suoraan amerikkalaisen unelman mainospuheesta, mutta Prince ei suinkaan anna ymmärtää, että hänen mielestään Yhdysvallat olisi utopistinen sulatusuuni. Hän vain toivoo, että jossain päin Yhdysvaltoja tällainen paikka olisi mahdollista saavuttaa.

Prince ei kuitenkaan ollut yksin afroamerikkalaisena artistina tuodessaan esille kysymyksiä etnisyydestä ja niiden epätasa-arvoisesta asemasta Yhdysvalloissa. Prince nousi supertähdeksi samaan aikaan kun uusi musiikkityyli afroamerikkalaisten keskuudesta oli myös saamassa valtavirrasta suosiota. Hip hop yhdisti afroamerikkalaisen funk ja soul- musiikin rytmit, jotka antoivat pohjan rap- artisteille tuoda sanallisesti mietteitään ilmi. Princen tavoin hip hop- musiikki saavutti valkoisten amerikkalaisten kodit ja löi itsensä läpi rockin rinnalla musiikin tyylisuuntana. Hip hop musiikki ja sen kulttuuri yhdistettiin 1980-luvun täysin afroamerikkalaiseen piiriin. Tästä huolimatta Prince ei juuri ymmärtänyt hip hopin suosiota.⁹⁹ Tämä entisestään tekee hänen etnisestä identiteetistä mystisemmän. On toki väärin sanoa, että kaikki afroamerikkalaiset tykkäävät hip hopista, näin ei tietenkään ole. Kuitenkin Princen totaalinen välinpitämättömyys ja jopa halveksinta hip hopia kohtaan on erikoista. Tämän asenteen on Princellä sanottu johtuvan siitä, että hän ei nähnyt musiikillista arvoa puhumisella biitin päälle.¹⁰⁰ Vuonna 1987 hän oli tehnyt julkaisemattomalle Black -albumilleen kappaleen jossa hän kritisoi rap -artisteja:

---

98 Prince: Uptown. *Dirty Mind*. 1980.

99 Simon Mills., Cream Tease, *Sky* 10/1991.

100 Vogel 2018, 54.

*Riding in my Thunderbird on the freeway
I turned on my radio to hear some music play
I got a silly rapper talking silly shit instead
And the only good rapper is one that's dead on it*¹⁰¹

Kuitenkin vuoden 1991 haastattelussa Sky -lehdelle Prince kommentoi suhtautumista rap musiikkiin seuraavasti:

Well, first I never said I didn't like rap, I just said that the only good rappers were the ones who were 'dead on it' — the ones who knew what they were talking about. I didn't used to like all that braggadocio stuff. 'I'm bad, I'm this. I'm that'. Anyway, everybody has the right to change their mind.¹⁰²

Pitipä Prince siitä tai ei, niin hip hop oli noussut myös afroamerikkalaisten yhteiskunnallisen kritiikin väyläksi. Se antoi myös afroamerikkalaisille mahdollisuuden ilmaista itseään ja haalia musiikillista menestystä. Artistit kuten Grandmaster Flash ja Public Enemy toivat esille ghettojen huonoja elinoloja, ottaen kohteekseen Reaganin välinpitämättömän asenteen vähemmistöjen oloista Yhdysvalloissa. Tähän kritiikkiin yhtyivät Tuckin mukaan muutkin afroamerikkalaiset. Heidän valituksissaan oli perää. Reaganin hallitus pyrki rakentamaan yhteistyöhön Etelä-Afrikan hallinnon kanssa, huolimatta sen apartheid politiikasta. Reagan palkkasi vanhoillisia tuomareita liittovaltion johtoon. Hän myös antoi ylennyksiä afroamerikkalaisille konservatiiveille, jotka vastustivat positiivista syrjintää.¹⁰³ Reaganin suhdetta afroamerikkalaiseen väestöön tutkinut Stephen Tuckin mukaa Reaganin oikeuslaitos oli haluton puolustamaan vähemmistön oikeuksia. Afroamerikkalaiset johtohahmot olivat vihaisia Reaganin rodullisille halvennuksille. Hän ei esimerkiksi tunnistanut Charles Pierceä afroamerikkalaisten pormestarien tapaamisessa. Tämä siitä huolimatta, että Pierce oli jäsen Reaganin kabinetissa.¹⁰⁴

Onkin ironista, että juuri Reaganin aikakaudella afroamerikkalaiset artistit uudelleenjärjestivät kansallista populaarikulttuuria Yhdysvalloissa. Afroamerikkalaiset

---

101 Prince: Dead on it. *The Black Album*. 187.

102 Simon Mills., Cream Tease, *Sky* 10/1991.

103 Positiivinen syrjintä on keino, jossa huomio keskitetään ennen syrjintää kokeneiden ihmisryhmien elinoloihin muiden ihmisryhmien yli.

104 Tuck 2008, 120.

intellektuellit kuten Cornel West huomasivat kuinka valkoinen nuoriso ”afroamerikkalaistettiin”.¹⁰⁵ Valkoiset nuoret ottivat hip hopin avosylein vastaan ja idolisoivat afroamerikkalaisia urheilutähtiä. Kuitenkin vain harva oli kiinnostunut ghettojen ongelmista. Tuck lainaa erästä Newsweek- lehden kolumnistia, joka väitti, että kiinnostus hip hopia kohtaan on vain kulttuurinen safari valkoisille nuorille. Totta oli se, että kuvat aggressiivisista jalokivia ja koruja kantavista afroamerikkalaisista eivät juurikaan antaneet perusteluja valtionrahoitukselle sitä tarvitseville ghettojen köyhille ¹⁰⁶

Prince onnistui rikkomaan tätä afroamerikkalaisen artistin stereotypiaa erityisesti *Purple Rain* -elokuvalla. Prince otti paljon vaikutteita lapsuudestaan Minneapolisista, jossa elokuva myös kuvattiin. Elokuvassa yhteiskunta ei ole luonut rajoja mustille ja valkoisille ihmisille. Tästä esimerkkinä hyvässä esikaupungin osassa asuva Princen vanhemmat. Tämä tuo esille vähän valtamediassa esillä olevat keskiluokkaiset afroamerikkalaiset. Elokuva sen sijaan keskittyy vähävaraisissa kodissa olleisiin ongelmiin kotiväkivallasta. *Purple Rain* irottaa itsensä oikean yhteiskunnan realiteeteista luoden epätäydellisen dystopian. Elokuvassa ihmisten ongelmia ja suhtautumista toisiin ei katsota etnisten määritteiden kautta. Tämä tulee esille kaikessa elokuvan kanssakäymisessä. Princen bändi The Revolution on myös eräänlainen kollektiivinen joukko jossa yhdistyy Princen oma imago. Etnisiltä taustoiltaan monitahoinen joukko muusikoita erilaisista taustoista tukee Princen omaa etnistä imagoa.

*Annie Christian wanted to be a big star
So she moved to Atlanta and she bought a blue car
She killed black children, and what's fair is fair
If you try and say you're crazy, everybody say electric chair¹⁰⁷*

Princen yksi kantaottavimmista kappaleista 1980-luvun alussa oli 'Annie Christian'. Kappaleen nimi on sanaleikki anti-christian termistä. Kappaleessa Prince kirjoittaa Atlantassa tehdyistä afroamerikkalaisten lasten murhista. Nämä Atlantan lapsimurhina tunnetut vuosien 1979-1981 välillä tapahtuneet tapot olivat raaka veriteko, jossa 22 alaikäistä ja kuusi afroamerikkalaista aikuista murhattiin Atlantan kaupungissa. Kappale käsittelee uutismedioiden tapaa tehdä sarjamurhaajista kuuluisia henkilöitä.

¹⁰⁵ Kitwana 2008, 10.

¹⁰⁶ Tuck 2008, 120-121.

¹⁰⁷ Prince: Annie Christian. *Controversy*. 1981.

Myöhemmin kappaleessa mainitaan vielä John Lennonin murha ja Reaganin vuona 1981 tapahtunut murhayritys. Kappale kuitenkin ehkä jopa tahtomattaan sivuaa etnisyyttä koskevia kysymyksiä. Prince kritisoi kappaleessa sitä, että miksi 28 afroamerikkalaisen murhat eivät herätä amerikkalaisissa tai ainakin amerikkalaisessa mediassa yhtä suuta surua, kuin Lennonin murha. Tai samanlaista järkytystä kuten Reaganin murhayritys sai mediassa osakseen. Amerikkalaisella medialla kesti jonkin aikaa, ennen kuin se edes kiinnitti huomiota tähän epätavalliseen tapahtumasarjaan. Vasta vuonna 1980 televisioyhtiö ABC uutisoi kansallisesti Atlantan tapahtumista.

Purple Rain -elokuva on niin ikään esittely Yhdysvaltojen erilaisiin etnisiin stereotypioihin. Elokuvasa Prince asuu vanhempiansa luona keskiluokkaisella esikaupunkialueella. Hänen vanhempiansa välillä on pahoja ongelmia ja isä vakituisesti pahoinpitelee Princen äitiä. Tilanne eskaloituu lopulta siihen, että isä päättää ottaa oman henkensä eräänä iltana. Tämä synkkä sivujuoni muutoin keveätunnelmaisessa elokuvassa on katsaus afroamerikkalaisissa kodeissa olleille ongelmille.

Ensimmäisessä kansallisessa kotiväkivaltakyselyssä Yhdysvalloissa vuonna 1981 raportoitiin, että afroamerikkalaisilla miehillä olivat tilastollisesti väkivaltaisempia puolisoitaan kohtaan, kuin valkoiset aviomiehet. Kovaa väkivaltaa afroamerikkalaisissa perheissä koettiin 113:ssa perheessä tuhannesta. Valkoisissa perheissä luku oli 30 tuhannesta perheestä.¹⁰⁸ Seuraavassa kotiväkivaltakyselyssä viisi vuotta myöhemmin huomattiin vastaavanlaista eroa afroamerikkalaisten ja valkoisten perheiden välillä. Esimerkiksi afroamerikkalaiset perheet ilmoittivat itse aviomiehen ja vaimon välisestä väkivallasta enemmän kuin valkoiset perheet. Afroamerikkalaisten perheiden luku oli 207 ilmoittanutta tuhannesta, kun taas valkoisilla perheillä 115 ilmoitusta tuhannesta perheestä.¹⁰⁹

Kristilliset konservatiivit jotka kannattivat kapitalismia ja rajoitettua valtionhallintoa pitivät sisällään evankelisteja, fundamentalisteja, konservatiivisia protestantteja ja katolisia sekä muita kristillisiä jaostoja. Perinteisesti monilla afroamerikkalaisilla protestanteilla oli paljon yhtäläisyyksiä näiden konservatiivien kanssa, mutta heidän liberaalit ajatuksensa suurin sosiaaliisiin kysymyksiin erottivat heidät suuresti valkoisista

---

108 Strauss & Gelles 1986, 465-479.

109 Strauss & Gelles 1986, 465-479.

evangelilaisista.¹¹⁰ Konservatiivien suurin kannatus löytyi siis valkoisten perheiden luota.

Poliittisessa kentässä konservatiivit vetivät mattoa vähemmistöjen alta. He käyttivät enemmistöään lyömään läpi hyvinvointiuudistuksen. Tämä onnistui reaktiona afroamerikkalaisten perheiden parjaamista vastaan. Heitä syytettiin olevan liian riippuvaisia toimeentulotuista. Tämä mustamaalaus sai monia muotoja. Kuuluisimpana ehkä Reaganin kommentti ”toimeentulo kuningattarista” vuonna 1976. Reagan kuvaili tällaisia ihmisiä niiksi, jotka keräävät toimeentulotukia, mutta ajelevat silti Cadillacilla. Samaan aikaan afroamerikkalaiset miehet kokivat, että heidät mustamaalattiin rikollisiksi. Kun 1980-luku lähestyi loppuaan tämä kuva oli tullut kantahahmoksi mediavetoisessa politiikassa. Tämä yhdistelmä rajua afroamerikkalaisten miesten ja naisten mustamaalausta rikollisina ja valtion eläteinä toi jälleen kerran epäsuosiollista kansallista huomiota afroamerikkalaisiin perheisiin. Tämä toimeentulotukiudistus sekä Reaganin sota huumeita vastaan edustivat Yhdysvalloissa radikaalia siirtymistä poliittisesti oikeistolaiselle linjalle.¹¹¹

Juuri tätä todellisuutta Prince haluaa tuoda esille *Purple Rain* -elokuvassa. Prince ei halua tietenkään maalata kaikkia afroamerikkalaisia perheenisiä pahoina ihmisiä, mutta sen sijaan haluaa näyttää että tällainen kulttuuri on lopetettava ja tuotava julkiseen keskusteluun. Syynä tähän tilastoon on todennäköisesti afroamerikkalaisten huonommat taloudelliset tilanteet kuin keskiverto valkoisella amerikkalaisperheellä. Elokuva ei kuitenkaan koskaan suoraan viittaa etnisyyteen ja miten se vaikuttaa Yhdysvalloissa esimerkiksi tulevaisuudennäkymiin. Vaikka elokuva luo oman maailmansa, jossa etniset tekijät ja syyt on pyyhitty maton alle, on siinä havaittavissa kommentointia oikean maailman vallitsevaan tilanteeseen. Tämä tyyli yhdistää Princen fantasian rotukoodittomasta maailmasta, mutta samalla kertoen katsojalle, että Prince ei ollut tietämätön esimerkiksi afroamerikkalaisten kokemista ongelmista. Toisin kuin 1980-luvun hip hop-artistit, Prince ei julista omaa afroamerikkalaisuuttaan osana hänen identiteettiään. Tämä voi johtua Princen monikulttuurisesta lapsuudesta, mutta kertoo myös Princen ja hip hop-artistien eroista henkilöinä. Hip hoppersille

---

110 Noll 2001, 31–32.

111 Gilliam 2000, 1-28.

afroamerikkalaisuus oli tärkeä osa artistiutta, Princelle rotu ei näyttäytynyt tekijänä musiikissa.

Prince tarjosi täysin erilaisen vaihtoehdon 1980-luvun nuorisolle siitä, miten afroamerikkalainen identiteetti tuli näkyviin valtavirrassa. Hänen halu yhdistää etnisyyksiä poikkesi suuresti afroamerikkalaisten hip hop-artistien tyylistä kritisoida valkoista osaa Yhdysvaltoja yhteiskunnan epätasa-arvosta. Prince oli ikään kuin välimallina hip hop -artistien kovan linjan ja kantaottamattomien r'n'b ja pop -artistien kuilussa. Princessä eli 1960-luvun hippiliikkeen rajattoman rakkauden ideologia, jota hän etnisyyttä käsitellessään toi esille.

3.2. Ronnie talk to Russia – Princen poliittinen identiteetti

Yhdysvaltojen konservatiivipiirit sekä poliittinen johto saattoivat nähdä Princessä kilpailijan taistelussa amerikkalaisten nuorten esikuvista. Vaikkakin Prince mainosti joitakin samoja teemoja, mitä Yhdysvaltojen hallitus. Poliittisesti kantaaottavia kappaleita Princellä oli melko paljon hänen 1980-luvun tuotannossaan. Toki, kuin omaa imagoaansa peilaten, Prince usein kätki nämä sanomat mystisesti kappaleiden sisään. Kuitenkin vuoden 1981 'Ronnie talk to Russia'- kappaleella Prince otti erittäin suoraan kantaa Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton suhteeseen.

*Ronnie talk to Russia before it's too late
Before they blow up the world
You go to the zoo, but you can't feed guerrillas*¹¹²

Prince vetoaa Reaganiin, että hän ottaisi yhteyden Neuvostoliittoon, ennen kuin he pommittaisivat koko maailman. Kappale kuvaa Princen pelkoa ydinsodan syttymisestä näiden kahden suurvallan välille. Hän myös ottaa kantaa Reaganin toimiin kommunistisissa maissa. Eläintarhan guerrillat on metafora Latinalaisen Amerikan kommunististen maiden kapinataistelijoille. Kahdeksana vuonna presidenttinä Reaganilla oli merkittävä rooli Yhdysvaltojen diplomatiassa sekä ydinaseiden rajoittamisessa. Tällaisesta roolista ei juurikaan Reaganilla ollut edeltäjiä kylmän sodan aikana.¹¹³ Princen mukaan Reagan ei saisi yllyttää eli ruokkia näitä guerrilloja maailmanpolitiikan kentällä eli tässä tapauksessa eläintarhassa. Tutkija Simon Headin mukaan Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton väliseen suhteeseen 1980-luvun alku oli jatkuvaa stressiä ja vaikeaa diplomatiata. Alkuperä tässä ”uudelleenlämmittelyssä” kylmässä sodassa oli osittain konservatiivien ja Reaganin usko siitä, että presidentti Nixonin ja Valtiosihteeri Brezhnevin allekirjoittama SALT 1 -sopimus oli mahdollistanut Neuvostoliitolle ylivoiman ydinaseissa. Kun Reagan valittiin presidentiksi vuonna 1981, oli Neuvostoliiton ylivoima konservatiivien mukaan lähellä.¹¹⁴

Valintayönä marraskuussa vuonna 1980 amerikkalaiset todistivat konservatiivien nousua poliittiseen johtoon. Yhdysvallat oli taloudellisesti pysähdyksissä ja korkean

---

112 Prince: Ronnie Talk to Russia. *Controversy*. 1981.

113 Head 2008, 81.

114 Head 2008, 83.

inflaation kourissa, joten monet olivat toivekkaita Reaganin teoista jotka vastaisivat hänen optimisia puheitaan Yhdysvaltojen potentiaalista. Seurauksena oli vuosikymmen taloudellisesta muutosta, armeijan varustamista ja poliittisen konservatismiin heräämistä. Samanaikaisesti oli havaittavissa vahva kristillisen konservatismiin populismin aalto. Sitä kritisoineet pelkäsivät kristillisten ideoiden laajempaa levittämistä yhteiskunnan jokaiseen osa-alueeseen, kuten esimerkiksi aborttiin, pornografiaan, rukoiluun julkisissa kouluissa, opetussuunnitelman uudistamiseen ja perhearvoihin. Reaganin presidenttikauden aikana kristilliset konservatiivit olivat äänekkäimpiä kannattajia rajoitettuun valtionhallintoon, yrittäjänvapauteen sekä antikommunismiin. He eivät nähneet, että reaganomics politiikka olisi vienyt mattoa alta heidän työväen- ja keskiluokan eduista.¹¹⁵

Princen voidaan nähdä myös jakaneen vastaavia antikommunistisia aatteita. Kappaleessaan 'Free' Prince vetoaa kaikkien ihmisten vapauden puolesta. Kappale voidaan tulkita kritiikkinä kommunistisille valtioille. Siinä voidaan myös nähdä Princen pyyntö ”taisteleemisestä tärkeimmän asian puolesta”. Tämä kannanotto vastaa hyvin paljon presidentti Reaganin pelkoja kommunismin leviämisestä. Kappaleen lopussa voidaan myös nähdä tribuuttia länsimaiselle kapitalistiselle ja tässä tapauksessa varmasti erityisesti Yhdysvaltojen yhteiskunnalle. Vapaus mennä mihin vaan, ajatella mitä tahansa ja iloita vapaudestaan ovat kiitosta Yhdysvalloille.

*Soldiers are a marching, they're writing brand new laws
Will we all fight together 4 the most important cause?
Will we all fight 4 the right 2 be free?
Free (Be glad that U r free)
Free 2 change my mind (Free 2 change your mind)
Free 2 go most anywhere, anytime (Free 2 go most anywhere, anytime)
I'm just glad, I'm just glad I'm free, yeah (Be glad that U r free)
There's many a man who's not (There's many a man who's not)¹¹⁶*

Kuitenkin suurin rakkauden tunnustus kapitalismia ja vihaa kommunismia kohtaan Prince esittää kappaleessaan 'America'. Kappaleen molemmat säkeistöt ovat omistettuja kommunismin kritisoimiselle.

*Aristocrats on a mountain climb
Making money, losing time
Communism is just a word*

---

115 Crouse 2013, 1.

116 Prince: Free. 1999. Warner Bros Records. 1982.

*But if the government turn over
It'll be the only word that's heard
Little sister making minimum wage
Living in a one room jungle-monkey cage
Can't get over, she's almost dead
She may not be in the black
But she's happy she ain't in the red*¹¹⁷

Vastaavasti kertosäkeet ovat pyhitettyjä Yhdysvaltojen kapitalistisen yhteiskunnan juhlistamiselle. Tämä voi olla Princen tribuutti kapitalismille syystä että hän näki sen mahdollistaneen hänen henkilökohtaisen menestymisen. Tämä kappale on kuin suoraan Reaganin ja konservatiivien oppikirjasta kapitalismin ylivertaisuudesta kommunismiin.

*America, America
God shed his grace on thee
America, America
Keep the children free*¹¹⁸

Tyypillistä Princen poliittisille lyriikoille oli 1980-luvun alussa pelko ydinsodasta. Näitä sanoituksia hän piilotti iloisiin bilekappaleisiin kuten 1999. Kappaleen läpi säkeistöstä kertosäkeeseen ja vielä outroon viitataan ydinpommien tuomiin tuomiopäivän uhkaan.

*I was dreamin' when I wrote this, forgive me if it goes astray
But when I woke up this mornin', could've sworn it was judgment day
The sky was all purple, there were people runnin' everywhere
Tryin' to run from the destruction, you know I didn't even care
Say say two thousand zero zero party over; oops, out of time
So tonight I'm gonna party like it's nineteen ninety-nine
Mommy, why does everybody have a bomb?
Mommy, why does everybody have a bomb?*¹¹⁹

Prince maalaa uhkakuvia ydinaiseiden määrän leviämisestä, viitaten myöskin vuosituhannen vaihtumista maailmanlopun saapumiseen. Hänen pelkonsa vastasivat Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton välisessä suhteessa tapahtunutta kiristyneisyyttä. Nixonin ja Kissingerin aikakauteen verraten Reaganin ydinasetuntemus ja -politiikka oli amatöörimäistä sekä sattumanvaraista. Hän ei vaivautunut opettelemaan aseiden valvonnan pieniä printtejä. Hän ei halunnut sovittaa omaa hallintoaan johtavien henkilöiden välisiä riitoja. Hän ei myöskään siirtänyt tätä toimivaltaa jollekin hänen viidestä kansallisesta turvallisuusneuvojastaan. Hän oli hämmentävän tietämätön joistakin ydinaseita koskevista perusasioista. Yksi hänen Valkoisen talon

---

117 Prince: America. *Around the World in a Day*. 1985.

118 Prince: America. *Around the World in a Day*. 1985.

119 Prince: 1999. 1999. 1982.

neuvonantajistaan kenraali Brent Scowcroft oli hämmästynyt siitä, että vuonna 1983 Reagan ei tiennyt, että pitkäaikaiset pommikoneet olivat ydinaseiden kuljettajia. Muut puutteet Reaganin tietämyksessä olivat, että hän ei tiennyt, että kerran sukellusveneistä laukaistuja ballistisia ohjuksia ei voitu kutsua takaisin. Reagan ei myös tiennyt, että Neuvostoliiton strategiset ydinaseet tukeutuivat paljon enemmän maalla toimiviin ballistisiin ohjuksiin kuin yhdysvaltalaiset. Niinpä hän ei ymmärtänyt, että hänen oman hallintonsa ehdotukset ballististen ohjusten sotapäätösten vähentämiseksi yhtä suurella prosenttiosuudella olivat voimakkaasti puolueellisia Yhdysvaltojen hyväksi.¹²⁰ Pelko vastasi Yhdysvaltojen kasvattamaa kulutusta armeijan varusteisiin ja kylmän sodan kuumentamiseen.

Prince ei luultavasti ollut tietoinen Reaganin asiantuntijuuden puutteesta, mutta oli huolestunut uutisissa mainitusta kylmän sodan kuumenemisestä. Niinpä hänen poliittiset kappaleensa olivatkin yleistä kritiikkiä asepalveluksen turhuudesta. Kappaleessaan Partyup Prince pohtii sitä, miten joku oikeuttaa itselleen tuntemattoman ihmisen tappamisen rintamalla. Mielenkiintoisella tavalla Prince vähättelee sotaa tylsänä ja järkevämpää hänen mielestään olisi pitää juhlat. Tämä on linjassa hänen dystooppisessa haikailussaan rauhanomaistan ihmiskuntaa kohti. Hän ei kuitenkaan kritisoi sodan hulluutta ja raakuutta, vaan kohtelee sitä Partyup kappaleessaan kuin tylsänä leikkiniä.

*How you gonna make me kill somebody I don't even know?
They got the draft, uh, uh I just laugh, party
(Party up, got to party up)
Fightin' war is such a fuckin' bore, party up
(Party up, got to, got to, got to party up)*¹²¹

Tämä on hyvin erilainen protestilaulu verrattuna muihin sen ajan sodanvastaisiin lauluihin. Prince ei myöskään pitänyt 'We Are The World'- kappaleesta.¹²² Kappaleella kerättiin rahaa Etiopian nälänhätää kärsivillä, mutta Prince ei pitänyt kappaleesta ja luultavasti koki sen olevan vain pr-tempu ihmisiltä, jotka eivät muuten välittäneet maailman ongelmista. Prince kuitenkin pakotettiin osallistumaan levytykseen levy-yhtiön toimesta. Kuitenkin Princen mielipide kappaleesta voidaan nähdä live-esiintymisessä vuoden 1996 Music Awardseissa. Eturiviin asetettu Prince ei laula

---

120 Head 2008, 81-82.

121 Prince: Partyup. *Dirty Mind*. 1980.

122 Maureen Callahan 2016. Elektroninen aineisto.

mukana vaan keskittyy enemmän tikkarinsa syömiseen. Tämä osoittaa, että Prince valitsi tarkoin poliittiset taistelunsa.

Ydinsodan ja tuomiopäivän lisäksi Princellä oli yksi poliittinen kanta, josta hän ei horjunut 1980-luvulla. Prince on aina pitänyt tiukasti suoraa linjaa vastapainona hänen seksuaalisesti vapaalle imagolleen vastustaen alkoholin ja huumeiden käyttöä. Hän kielsi bändeiltään molempien käytön.¹²³ Princen kova linjaus huumeita vastaan vastaa musiikkimaailmassa melkein hänen omaa sotaansa huumeita vastaan. The Revolutionin kitaristi Wendy Melvoin muistelee haastattelussa Princen suhtautumista aineidenkäyttöön:

But when I joined the band I smoked cigarettes and he was like "Uh-uh, not having it, you have to stop" and I did. And when we were rehearsing for the Purple Rain tour, I think it was my guitar tech was a cigarette smoker, and even though he didn't smoke in the arena, he went to test Prince's mic and just said "Check one-two" into it – and later Prince could smell the cigarette on his microphone. That guy was fired immediately.¹²⁴

Jopa tupakointi oli tiukasti kiellettyä. Outoa on, että Yhdysvaltojen hallitus ei käyttänyt Princeä huumeidenvastaisissa mainoksissa. Tilaisuus olisi ollut loistava yhteistyöhön. Toisaalta konservatiivien paha maku Princen seksuaalisesta löyhyydestä oli luultavasti liikaa, jotta he olisivat koskaan edes miettineet asiaa. On ironista, että Prince kuoli vuonna 2017 lääkkeiden yliannostukseen. Toki lääkkeeksi annettavat kivunlievittäjät eroavat katuhuumeista, mutta raporttien mukaan Prince oli jäänyt koukkuun näihin lääkkeisiin.¹²⁵

Yhdysvaltojen hallituksella oli 1980-luvulla kampanja sota huumeita vastaan. Vuonna 1985 the National Institute on Drug Abuse alkoi saada raportteja Kaliforniasta uudenlaisesta crack-kokaiinista. Reaganin hallitus oli yhtäkkiä vastassa täysin uudenlaista uhkaa vastaan, joita edeltävät hallitukset eivät joutuneet kohtaamaan. Hintaa oli kova, kun hallitus oli ajanut pois luotaan ammattilaiset joilla oli kokemusta ja tietoa päihderiippuvuuden saralta. Reaganin aika huumetsaarina¹²⁶ toiminut Carlton Turner ei omannut kokemusta alalta, eikä ollut koskaan hoitanut addikteja. Kukaan liittovaltiossa

---

123 Mick Brown 2016. Elektroninen aineisto.

124 Tim Butters 2016. Elektroninen aineisto.

125 Amy Forliti 2018. Elektroninen aineisto.

126 Epävirallinen nimitys Yhdysvaltojen hallinnon virkamiehelle joka vastaa huumausainepolitiikasta.

ei ollut kykeneväinen keksimään loogista ratkaisua tämän ongelman hoitamiseen. Sloganit yksinään eivät pystyneet patoamaan crackin aiheuttamaa tulvaa.¹²⁷

Kiristetyt huumausainerikosten rangaistukset sekä osa- että liittovaltion tasolla olivat vastaus crack-kokaiini epidemian nousua vastaan. Kokaiini tahna yhdistettynä ruokasoodaa muodosti pieniä kiviä, jotka oli helppo piilottaa, halpa valmistaa ja myydä kadulla yksittäisenä annosmääränä. Aine sai lempinimekseen ”crack”. Sillä oli välitön vetovoima epätoivoisiin köyhälistöalueisiin kaupunkien sisällä.¹²⁸

Asenne huumeita kohtaan oli osa suurempaa filosofista liikehdintää joita republikaanit olivat kannattaneet. Asennemuutos johti siihen, että huumeongelmat nähtiin moraalittomien ihmisten tekoina, jotka eivät pystyneet ottamaan vastuuta omista teoistaan. Tämä oli jyrkkä muutos entiseen linjaan, jossa epätasa-arvo, rasismi ja elämässä etenemisen vähäiset mahdollisuudet ajateltiin olevan syynä huumeongelmiin.¹²⁹

Demokraatit ja republikaanit toimivat yhteistyössä läpäistääkseen Bail Reform Actin vuonna 1984, Anti-Drug Abuse Actin vuonna 1986 ja muita sanktioita rikoksista koventavia lakiuudistuksia. Näissä laissa säädettiin pakolliseksi vähimmäisaika vankilassa huumeiden hallussapidosta sekä jakelusta. Pakolliset vähimmäisajat rankaisivat crack rikoksia paljon kovemmin kuin puhtaan kokaiinin rikoksia. Tämä erikoiskohtelu johti suuriin epätasaisuuksiin vankiloissa afroamerikkalaisten ja valkoisten huumerikollisten määrässä. Kuitenkin aikanaan näitä uusia tuomioita ja säädöksiä kannusti noin puolet kongressin afroamerikkalaisista, jotka olivat pelokkaita crackin vaikutuksesta afroamerikkalaistan asuttamissa kaupunkilähiöissä.¹³⁰

Princen tiukka linja huumeita kohtaan saattoi johtua siitä, että hän oli nähnyt mitä se tekee ihmisille. Yllättävää kuitenkin on, että Prince ei tätä huumevastaisuuttaan kokenut tarpeelliseksi sisältää moniin teksteihinsä. Melkeinpä ainoa toteamus ja kritiikki huumeita kohtaan Prince sisällytti vuoden 1987 singleen ’Sign O’ The Times’. Kappale sai inspiraation Princen katsellessa uutiskerrontaa maailmalta ja onkin Princen

---

127 Bourne 2008. 42.

128 Bourne 2008, 54.

129 Bourne 2008, 42-43.

130 Rossinow 2015, 124.

kokonaisvaltaisin poliittinen kommentointi yksittäisenä kappaleena. Reefer on slangia kannabikselle ja horse on heroiinille. Kappaleessa on viittaus ”serkkuun”, joka viittaisi henkilökohtaiseen kokemukseen huumeiden vaikutuksesta yksilöön epätasaisissa elinoloissa.

*In September, my cousin tried reefer for the very first time
Now he's doing horse, it's June, unh¹³¹*

Princen läheinen ystävä ja Fleetwood Macin laulaja Stevie Nicks kertoi haastattelussa omista huumeongelmistaan ja kuinka Prince koitti saada häntä irti huumeista. Nicksin ja Princen bändin jäsenien kertomukset antavat tasaisesti kuvaa Princen olleen tosissaan huumelinjassaan. Nicks kertoo tarinan 1980-luvun alkupuolelta:

He thought I absolutely was going to die of a drugs overdose. This guy gave me a lecture on over-the-counter cough medicine! That's when I was totally a drug addict and he was straight as an arrow. He'd bring me cough medicine when I was sick and then I'd ask for another spoon of it, and he'd go, 'I didn't come here to start you on a new drug!' I'm like, 'Come on, really, please, seriously? Cos I've done way worse.'¹³²

Reaganin huume politiikka voi olla yksi asioista, miksi Princen sanotaan tukeneen häntä presidenttinä. Prince ei koskaan ilmoittanut olevansa demokraattien tai republikaanien kannattaja. Poliittisesti Princen imagon teki araksi hänen ylitsevuotavan seksuaalinen kuvasto. Hän ei juurikaan antanut poliittisia lausuntoja, ellei häneltä haastatteluissa nimenomaan kysytty. Kuitenkin niissä asioissa, jotka Prince tunsu itselleen tärkeäksi, otti hän kantaa.

Prince oli luonteeltaan enemmän Stingin tai Peter Gabrielin kaltainen sosiaalikommentoija 1980-luvulla. Hän oli yksi ainoista ja ensimmäisistä afroamerikkalaisista artisteista, joka pop- ja rock-musiikissa otti kantaa globalismiin, kylmään sotaan sekä Yhdysvaltojen ulkopolitiikkaan. Sisäpoliittisissa asioissa Prince jäi hip hop-artistien varjoon. Kuitenkin Princen etninen avoimuus ja mystisyys voi kuitenkin olla syynä, miksi hän ei ottanut suoraa kantaa afroamerikkalaisten elinoloihin, kuten niin monet hip hop-artistit. Hän ehkä pelkäsi sellaisen ajavan hänet tiettyyn

---

131 Prince: Sign o The Times. *Sign o The Times*.1987.

132 Prince used to lecture Stevie Nicks about her drug use 2017. Elektroninen aineisto.

lokeroon afroamerikkalaisena aktivistina, kun hän halusi luoda itsestään mystisen henkilön.

Princen suhtautuminen Reaganiin ja konservatiivien linjauksiin on kaksijakoista. Toisaalta hän jakaa saman uskonnollisuuden mitä konservatiivit, mutta toisaalta hän oli epäileväinen Reaganin kyvyistä johtaa maata käpi kylmän sodan. Tämä poliittinen kritiikki ei ole Princen tunnetuin piirre, mutta oli yksi hänen monista tavoistaan poliittista status quoa. Vaikka Reaganin kapitalismi oli se, mitä Prince koki oikeaksi linjaksi, hän silti kritisoi Reagania siitä, että tekikö presidentti tarpeeksi tavoitteiden saavuttamisen eteen. Reaganin uskonnollisuus voi olla myös yksi syistä, miksi Prince ei kokenut niin vahvaa vastenmielisyyttä häntä kohtaan, kuten monet afroamerikkalaiset 1980-luvulla.

4. Lopuksi

Prince oli henkilö, jossa tiivistyi monien vaikutteiden ja ajatusten maailma. Hänen taustansa ja lapsuutensa Minneapolisissa teki hänestä ihmisen, joka ei kokenut etnisyyden olevan määrittävä tekijä ihmisessä. Tämä nähdään siinä, että hän pyrki pakoon eri etnisyyksille määriteltyjä stereotyyppisiä ja kliseitä. Toki tämä eri identiteettien yhdistely oli oiva markkinointipäätös ja auttoi Princeä yhtenä ensimmäisistä MTV-sukupolven afroamerikkalaisena artistina saavuttamaan suosiota läpi eri etnisyyksien rajojen 1980-luvun Yhdysvalloissa. Tämä tiukan identiteetin määrittelemättömyys näkyi suoraan Princen sanoituksissa ja hänen omassa imagoaan.

Princen rajoja rikkova artistius ei näkynyt ainoastaan hänen sanoituksissaan. Pelkästään MTV:lle pääseminen ensimmäisten mustien artistien joukossa kertoo hänen kyvystään ylittää raja-aitoja. Kuitenkin, siinä missä Prince saavutti faneja, hän myös loi vihollisia. Erityisesti Yhdysvalloissa vaikutusvaltaa niin arkielämässä kuin politiikassa saaneet konservatiiviset kristityt olivat täysin päinvastainen ideologia sille, mitä Prince halusi taiteessaan tuoda esille. Tämä näkyi lopulta Parental Music Resource Centerin perustamisessa. Virastolla haluttiin sensuroida artistien sanoituksia ja suurimpana syykkeenä viraston syntymiseen toimi Princen 'Darling Nikki'-kappale.

Princen sanoitusten sisältö olivat viittauksia 1960-luvun hippiliikkeen vapaan rakkauden ideologiaan, josta Prince oli selvästi saanut paljon inspiraatiota sekä afroamerikkalaisten että valkoisten artistien kautta. Sly and the Family Stone, Jimi Hendrix olivat Princelle esikuvia siinä missä the Beatles tai Led Zeppelin. Tällaisen ympäristön keskellä Prince edusti tiukkaa individualismia, kehottaen kuuntelijoitaan etsimään itseään ja erottumaan joukosta. Konservatiivien piirit olivat sen sijaan samaan aikaisesti mainostaneet Yhdysvalloissa ydinperheen uudelleentulemistä sekä tiukkojen moraalien palauttamista maahan. Konservatiivien kristittyjen piirit sisälsivät suurimmilta osien valkoisia, jota Princen edustamat arvot uhkasivat vilpille lyriikoineen.

Princen kappaleiden teemat olivat kaikkea seksuaalisuudesta poliittisen kannanoton väliltä. Näitä teemoja yhdisti Princen syvälinen tutkinta identiteetistä ja reflektoiminen ympärillä vaikuttaneista tekijöistä. Usein Princen inspiraatio käsitellä identiteettiä lähti juuri muiden ulkoisten tekijöiden toimesta. Hänen leikittely seksuaalisella suuntautumisella 'Controversy' kappaleessa on reaktiota muiden ihmisten arvuutteluihin. Kuitenkaan, Prince ei kokenut koskaan tarpeelliseksi määritellä itseään mihinkään ryhmään. Tämä on yksi syistä, miksi hänet otettiin niin ristiriitaisesti vastaan Yhdysvalloissa ja miksi hän onnistui rikkomaan niin paljon käsityksiä siitä mitä identiteetti voi olla. Prince ilmaisi, että identiteetti on jotain minkä kokee itsessään, eikä sellaista mihin syntyy.

Princen kapina äärikristillistä konservatismia ja erityisesti sen seksuaali- ja sosiaalipolitiikkaa vastaan 1980-luvun Yhdysvalloissa oli onnistunut erityisesti nuorison keskuudessa. Voidaan esimerkiksi vedota hänen mittaviin levymyyntilukuihin, joka kertoo erityisesti nuorison kiinnostuksesta häntä kohtaan. Prince ei tietenkään suoranaisesti kohdistanut omaa liikettä tai sanomaansa konservatiiveja kohtaan. Hän usein antoi tukensa presidentti Reaganille ja oli itse vannoutunut kristitty. Princelle kapinoinnin keinona oli hänen individualistinen ja avoin tapa kirjoittaa seksuaalisuudesta ja identiteeteistä. Princen sanoituksista voidaan vetää johtopäätöksiä, että identiteetti sekä käyttäytyminen määrittyy pitkälti seksuaalisten tekijöiden kohdalta. Hänen monet kappaleet käsittelevätkin psykoseksuaalisia ongelmia ja esimerkiksi oidipuskompleksi on toistuva teema hänen sanoituksissaan. Tällainen kerronta yhdistettynä lähes pornograafisiin kuvauksiin loivat Princelle ylitsepursuvan seksuaalisen kuvaston, johon hänet jatkossakin aina liitettiin. Prince ei ollut toki ensimmäinen seksuaalisuudesta laulanut muusikko, mutta hänen tyyliensä ja avoimuutensa olivat jotain ennennäkemätöntä Yhdysvaltojen populaarikulttuurissa.

Princen muut puolet jäivät usein hänen seksuaalisen kuvaston varjoon. Hänen kiinnostuksensa etnisyyteen ja sen yhteiskunnallisen konstruktion rikkomiseen välittyi selvästi hänen musiikissaan. Prince pyrki siihen, että häntä ei pystyttäisi määrittämään minkään etnisyyden edustajaksi. Princessä heijastui monia 1980-luvun alussa kyteviä alakulttuureja, jotka olivat Princen lailla valmiita leviämään valtavirran tietoisuuteen.

Esimerkiksi viittaukset homokulttuuriin olivat piirre Princessä, jota konservatiivit eivät hyväksyneet. Homoseksuaalien tautina pidettyä AIDSia pidettiin jopa presidentti Reaganin toimesta vitsauksena kansakunnan synneistä, joka puhdistaisi Yhdysvallat paheellisista ihmisistä. Konservatiivit eivät välttämättä avoimesti puhuneet mitään ihmisryhmää vastaan, vaan jättivät ne usein vain huomioimatta poliittisissa päätöksissä. Tästä syystä esimerkiksi AIDS-epidemiaan reagoiminen kesti Yhdysvaltojen hallitukselta todella kauan 1980-luvulla. Homokulttuurin omaksumisensa takia Princen jo valmiiksi mystistä imagoa ei ymmärretty ja hyväksytty konservatiivien piireissä, vaan he antoivat tukensa esimerkiksi Bruce Springsteenin kaltaisille artisteille.

Prince onnistui haastamaan 1980-luvun alussa konservatiivien politiikkaa musiikillaan. Hän onnistuis rikkomaan käsityksiä identiteetistä, mikä on seksuaalisesta hyväksyttävää sekä afroamerikkalaista stereotypiaa. Prince ei toki ollut ensimmäinen artisti, joka haastoi sukupuoli-identiteetikysymyksissä perinteistä arvomaailmaa miehen ja naisen välillä. Prince jatkoi David Bowien kaltaisten androgyynien aloittamaa muoti-ilmiötä ja vei sen asteen pidemmälle. Yhdysvalloissa konservatiivit olivat myyneet ihmiselle perinteisten arvojen kannattavuudesta yhdinperheestä ja sen sukupuolirooleista. Miesten haluttiin olevan perheen elättäjiä ja naisten paikka oli kotona huolehtimassa lapsista. Prince toi esille jyrkän individualistisen ja hedonistisen kannan. Jopa Princen yhtyeet kuvastivat hänen sanoituksiaan. The Revolution koostui niin mies- ja naisjäsenistä, kuin myös valkoisista että afroamerikkalaisista soittajista. Princen vapaan rakkauden ja seksuaalisen kokeilunhalun lyriikat sattuivat samaan aikaan kuin AIDS-epidemian puhkeaminen Yhdysvalloissa. On siis ymmärrettävää, miksi konservatiivit tämänkin puolesta eivät Princestä pitäneet.

Yksi asia mikä on usein ristiriidassa Princen muuhun imagoon ja henkilöllisyyteen on hänen uskonsa. Uskonnollisen kasvatuksen saanut ja hengellisyyttä ylläpitänyt Prince vetosi usein jumalaan sanoituksissaan ja sekoitti kuvastossaa uskonnollisia ja seksuaalisia puolia keskenään. Hänen uskonnollinen puolensa vastasi hyvin pitkälti konservatiivien toivomaa uskonnon rooli palauttamista yhteiskunnan yhdeksi kulmakivistä. On mahdollista, että Princen muu anti oli liikaa konservatiiveille, että olisivat nähneet Princen uskonnollisen puolen pelastavana tekijänä. Tai sitten Princen

seksuaalisen kuvaston yhdistäminen uskonnolliseen puoleen oli liikaa heidän puristisesta näkökulmasta katsottuna. Princen uskonnollisuus, paikoitellen jopa ylitsevuotavasti, oli erikoisuus 1980-luvun rock-skenessä. Hän ei pelännyt tuoda uskonnollisuutta osaksi musiikkiaan. Nämä kappaleet eivät toki nousseet hänen menestyskappaleiksi, mutta syventävät kuvaa Princestä henkilönä. Mielenkiintoista on se, että Princen edustamaa uskovaisuutta ei pidetty pelastavana tekijänä konservatiivien piirissä.. Se saatettiin nähdä vilpillisenä uskona, koska Princellä seksuaalisuus oli niin ylitsevuotavaa hänen lyriikoissaan ja imagossaan. Tämä kuitenkin tarkoitti sitä, että Prince rikkoi ei vain seksuaalisuuden ja identiteetin käsitteitä, mutta myös uskonnollisuuden määritelmää 1980-luvulla. Hän osoitti, että uskovainen ei välttämättä tarkoita vanhoillista henkilöä vaan sen pystyi integroimaan myös osaksi rock-tähteyttä.

Princen suosio toi kuitenkin esille myös toisen puolen Yhdysvalloista, kuin sitä vastaan taistelleen poliittisen johdon. Nuoriso oli selkeästi valmis Princen hedonistiseen elämäntapaan ja Reaganin talouspolitiikan avulla talouskasvussa elänyt maa antoi joillekin kansalaisilleen mahdollisuuden toteuttaa Princen sanoituksissaan peräänkuuluttamat juhlat. Siksi Prince on hyvin vahvasti liitettyä 1980-lukuun artistina. Hänen suosionsa ja musiikkinsa kuvastaa niitä yhdysvaltalaisia, jotka halusivat elää juuri niin kuin he henkilökohtaisesti halusivat ja unohtaa edellisen vuosikymmenen katsoen kohti tulevaa. Individualismi vetosi amerikkalaisiin nuoriin enemmän, kuin ydinperheiden perustaminen.

Prince oli erikoisuus musiikkibisneksessä hänen erittäin tuottoisan diskografian takia. Hän julkaisi enemmän albumeja kuin kukaan toinen artisti 1980-luvulla. Tutkittavaa materiaalia riitti paljon. Prince usein pidättäytyi lyriikoissaan joko seksuaalisuuden, politiikan tai identiteetin tutkimisessa. Tämän takia lähdemateriaali oli erittäin hedelmällistä käyttää identiteetin tutkimisessa. Toki lyriikoita tutkiessa historian kannalta on vaikeaa, sillä niiden moninainen tulkinnanvaraisuus voi johtaa mahdollisesti loputtomaan pohdintaan. Tätä lisäsi Princen tiedostettu halu kuvata itseään mytologisenä hahmona. Prince oli kuitenkin melko suorasanainen ja yksityiskohtainen lyriikoissaan, erityisesti viitattaessaan poliittisiin tapahtumiin ja kertoessaan joko todellisia tai keksittyjä tarinoita seksuaalisista seikkailuistaan.

Haastavuutta lisäsi kuitenkin se, että Prince ei tietenkään käynyt dialogia konservatiivien kanssa. Prince pidättäytyi myös haastatteluista 1980-luvun alussa, koska koki että niissä vääristeltiin aina hänen sanomisiaan. Tämän takia Princeltä on vähän aikalaiskommentteja ja tutkinta pitää keskittyä täysin hänen taiteeseensa. Se toisaalta kuvastaa Princeä artistina. Hän halusi antaa musiikkinsa tehdä kannanotot haastattelujen sijaan.

Princestä tehty tutkimus on sen sijaan harvemmassa, joskin onnistuin löytämään muutaman merkittävän teoksen tuekseni. Musiikintutkijoita Prince on kiinnostanut jo pitkän ajan, mutta historian tai yhteiskunnallisen tutkimuksen saralla Princestä on melko vähän tutkimusta verrattaen vaikka Bob Dylaniin, the Rolling Stonesiin tai muihin suuriin monta vuosikymmentä uraa luoneisiin artisteihin. Se toi oman haastavuutensa tutkimukseen, mutta toisaalta antoi tilaa omalle analyysille. Onneksi Ronald Reaganin presidenttikaudesta on sen sijaan tehty erittäin paljon tutkimuskirjallisuutta. Kyseessä oli materiaalin rajaaminen yhteensopivaksi Princen lyriikoita silmällä pitäen. Reaganista tehdyn tutkimuksen piti käsittää ne aihepiirit, mitä Prince lyriikoissaan käsitteli. Onneksi Reagan on yksi Yhdysvaltojen tutkituimmista presidenteistä. Kristillisiä konservatiiveja koskenut tutkimuskirjallisuus löytyi Reaganin tutkimuksen yhteydessä. Lopputuloksena oli hyvä vastapaino molempien aineistojen välillä. Jokaiseen käsiteltyyn teemaan Princen kappaleissa löytyi konservatiivien poliittinen linjaus.

On mielenkiintoista että Prince saavutti suosiotaan samalla kun konservatismi saavutti poliittisesti suosion huippuaan Yhdysvalloissa. Se on kuitenkin todiste sukupolvien kuilusta. Prince oli ääni nuorisolle, kun taas Reaganin johtamat konservatiivit olivat vanhemman väen äänitorvi. Populaarikulttuurissa on myös huomioitavaa, että mitä enemmän nuorison ja vanhemman väen arvot ovat vastakkain, sitä suuremman reaktion nuorios aiheuttaa. Tämä näkyy musiikissa, elokuvissa ja tv-sarjoissa. Toki, Princellä kesti muutama vuosi uransa alussa, ennen kuin hän voitti valtavirran suosion puolelleen. Hän oli saavuttanut 1970-luvun lopussa ja 1980-luvun alussa kulttihahmon asemaa itselleen, mutta suuri yleisö oli valmis hänelle vasta vuonna 1984 Purple Rainin myötä. Se oli ensisijaisesti musiikkipainotteinen elokuva ja esittely Princen uusista kappaleista, mutta tarjosi myös sosiaalista kommentointia Yhdysvaltojen kaupunkien

ongelmiin, mutta myös nuorison mielenmaisemaan. Perheväkivalta ja alkoholismi, joita ei juurikaan konservatiivien tahoilta kommentoitu, kuvataan elokuvassa raa'alla tavalla. Se vastasi myös todellisuutta ja suurta määrää köyhyydessä elävien amerikkalaisten ikävää arkipäivää.

Saavutetut vastaukset ja analyysit kertovat Yhdysvaltojen vastakkainasettelusta populaarikulttuurin ja poliittisen hallinnon välillä 1980-luvulla. Ne myös paljastavat, että esimerkiksi sukupuoli-identiteetin kysymykset tuotiin jo silloin esille Princen toimesta. Myös Princen kaltaisten artistien kannanotot esimerkiksi AIDSiin tai poliittisiin tapahtumiin kuten Atlantan murhiin kertovat taitelijoiden nopeasta reagoinnista yhteiskunnassa tapahtuviin asioihin. Samalla myös huomattiin konservatiivisen poliittisen johdon hidas kannanotto Yhdysvalloissa esimerkiksi edellä mainittuihin asioihin. Tämä konservatiivien strategia jättää asioita kokonaan huomioimatta kuvastaa hyvin mitä asioita pidettiin tabuina Yhdysvaltojen poliittisessa kentässä 1980-luvulla. Erityisesti homoseksuaalien ja etnisten vähemmistöjen ongelmat lakaistiin maton alle. Se paljasti Yhdysvaltojen poliittisen johdon huonon dialogin niiden kanssa, joita se ei kokenut omaksi kansakseen.

Huomattavaa on myös Yhdysvaltojen poliittisen johdon halu sensuroida muusikoita 1980-luvulla. Tämä alkuperä juonsi äärikristillisistä luuloista rock- artisteja kohtaan, joiden uskottiin sanoituksissaan palvovan saatanaa tai olevan liian seksuaalisia. Tutkimusta voisi jatkaa juuri sensuuriin suuntaan. Mitä aihealueita sensuroitiin Yhdysvaltojen populaarimusiikissa 1980-luvulla? Princestä tutkimusta voisi jatkaa tutkimusta afroamerikkalaisuuden identiteetistä 1980-luvulla ja tarkastella lisää hänen eroavaisuuttaan muista afroamerikkalaisista artisteista kyseisellä vuosikymmenellä. Princestä tehdyn vähäisen tutkimusmäärän ansiosta tilaa sille on.

Yhdysvaltojen poliittisen johdon ja mediateollisuuden suhde on mielenkiintoinen 1980-luvulla. Toisaalta mediaa ja viihdettä halluttiin kontrolloida, mutta toisaalta Yhdysvaltojen hallitus antoi tukensa amerikkalaista elämäntapaa ja ylivertaisuutta mainostaville elokuville. Kuitenkin sensuroinnista huolimatta Princekin lauloi

Yhdysvaltojen yliveraisuudesta ja kapitalismin luomista mahdollisuuksista. Tällainen epäsuora, hallituksen tilaamaton ylistys oli varmasti hyvää propagandaa muille kylmän sodan ajan maille kapitalistisen järjestelmän toimivuudesta. Tästä voisi johtaa tutkimusta myös Yhdysvaltojen viihdeteollisuuden rooliin kylmän sodan maailmassa. Mitä vaikutuksia länsimaisella musiikilla oli kommunistisissa maissa?

Prince kuoli vuonna 2017 ja lisää tutkimusta syntyy varmasti hänen urastaan ja musiikistaan. Mitä enemmän hänen perikuntansa päättää julkaista salaisena pysyneitä materiaaleja, sitä enemmän se synnyttää uutta kiinnostusta Princen musiikillista perintöä kohtaan. Princen säiliössä on satoja ellei tuhansia kappaleita, joita ei ole vielä tähän päivään asti julkaistu. Erityisesti näillä kappaleilla on mahdollisuus innoittaa uusia tutkijoita tarkastelemaan Princen mystistä imagoa ja uraa. Se tarjoaa myös mahdollisuuden kuulla mahdollisesti Princen kantoja laajeempiin aiheisiin, kuin nyt esille tulleita teemoja. Princen vaikutus musikoihin ja tutkijoihin jatkunee suurena tulevaisuudessakin, mikä on todiste hänen musiikkinsa ja persoonansa kiinnostavuudesta.

Lähteet

Alkuperäislähteet:

Prince: Uptown. *Dirty Mind*. Warner Bros. Records. BSK 3478. 1980.

Prince: Head. *Dirty Mind*. Warner Bros. Records. BSK 3478. 1980.

Prince: Sister. *Dirty Mind*. Warner Bros. Records. BSK 3478. 1980.

Prince: Partyup. *Dirty Mind*. Warner Bros. Records. BSK 3478. 1980.

Prince: Controversy. *Controversy*. Warner Bros. Records. BSK 3601. 1981.

Prince: Ronnie Talk to Russia. *Controversy*. Warner Bros. Records. BSK 3601. 1981.

Prince: Annie Christian. *Controversy*. Warner Bros. Records. BSK 3601. 1981.

Prince: Let's Work. *Controversy*. Warner Bros. Records. BSK 3601. 1981.

Prince: Little Red Corvette. *1999*. Warner Bros. Records. 9 23720-1 F. 1982.

Prince: 1999. *1999*. Warner Bros. Records. 9 23720-1 F. 1982.

Prince: Free. *1999*. Warner Bros. Records. 9 23720-1 F. 1982.

Prince and The Revolution: When Doves Cry. *Purple Rain*. Warner Bros. Records. 25110-1. 1984.

Prince and The Revolution: I Would Die 4 U. *Purple Rain*. Warner Bros. Records. 25110-1. 1984.

Prince and The Revolution: Darling Nikki. *Purple Rain*. Warner Bros. Records. 25110-1. 1984.

Prince and The Revolution: America. *Around the World in a Day*. Paisley Park. 9 25286-1. 1985.

Prince: Dead on it. *The Black Album*. Warner Bros. Records. 9 25677-1. 1987.

Prince: Sign o The Times. *Sign o The Times*. Paisley Park. 9 25577-2. 1987.

Purple Rain. Sk: Albert Magnoli, William Blinn. O: Albert Magnoli. T: Warner Bros. / Purple Films / Robert Cavallo, Steven Fargnoli & Joseph Ruffalo. E: 27.7.1984. Videokopion kesto 111 min.

Elektroninen aineisto:

Chastagner, Claude: “*The Parents’ Music Resource Center: From Information to Censorship*”. *Popular Music* 18: 1999, 179-192.

Eyewitness News, <https://ewn.co.za/2017/05/28/prince-used-to-lecture-stevie-nicks-about-her-drug-use> haettu 21.10.2018.

Gilliam, Frank Jr.: The ‘Welfare Queen’ Experiment: How Viewers React to Images of African American Mothers on Welfare. *Nieman Reports* , kesä 1999.

Goehr, Lydia. *The Imaginary Museum of Musical Works: An Essay in the Philosophy of Music*. Oxford: Clarendon, 1992.

Hann, Michael: Prince in his own words: You have to live a life to understand it. 21.4.2016. <https://www.theguardian.com/music/musicblog/2016/apr/21/prince-in-his-own-words-you-have-to-live-a-life-to-understand-it>. Haettu 11.5.2019.

Holland, Nancy J.: “Purple Passion: Images of Female Desire in ‘When Doves Cry’”. *Cultural Critique*, no. 10, 1988, 89–98.

Joe Vogel: Was Prince’s Androgyny about Identity or Branding?. 6.5.2018. <https://www.forbes.com/sites/joevogel/2018/05/06/was-princes-androgyny-about-identity-or-branding/#73a9840a450a> haettu 2.12.2018.

Kimberly Amadeo: Unemployment rate by Year since 1929 Compared to inflation GDP, 28.2.2019. <https://www.thebalance.com/unemployment-rate-by-year-3305506> haettu 5.3.2019.

Kory Grow: *Prince Dead at 57*. 21.4.2016 *The Rolling Stone*, <https://www.rollingstone.com/music/music-news/prince-dead-at-57-62331> haettu 12.1.2019.

Kroll, P: Letter to “Christian Friend”. *Evangelical Welfare Agency*, 18.10.1972, 31–37.

Maureen Callahan: Prince Didn’t want to do “We are the World” because it was awful. 24.4.2016. <https://nypost.com/2016/04/24/prince-was-a-visionary-genius-who-sang-to-the-freak-in-all-of-us/> haettu 23.1.2019.

Minnesota State Demographic Center, Department of Administration,
<https://mn.gov/admin/demography/data-by-topic/age-race-ethnicity/> haettu
15.11.2018.

Sky Mills: Cream Tease, 10/1991.

<https://sites.google.com/site/prninterviews/home/sky-magazine-october-1991> haettu
5.1.2019.

Will, George: Yankee Doodle Springsteen, 13.9.1984.

https://www.washingtonpost.com/archive/politics/1984/09/13/bruce-springsteens-usa/f6502baa-a8eb-48ad-ba85-7fa848d8833e/?noredirect=on&utm_term=.5a1fd1a46a0e haettu 1.12.2018.

Vogel, Joseph: *This Thing Called Life: Prince, Race, Sex, Religion, and Music*.
Bloomsbury Publishing, USA, 2018.

Kuvat:

Kuva 1. The artist formerly known as Prince- symbol,

<https://www.vox.com/2016/4/21/11481686/prince-name-change-symbol-why> haettu
4.11.2018.

Kuva 2. Dirty Mind album cover. 1981.

https://en.wikipedia.org/wiki/Dirty_Mind#/media/File:PrincDirtyMind.jpeg haettu
21.10.2018.

Kuva 3. Bruce Springsteen. Born in The USA -Tour. 1985. <https://www.biography.com/news/bruce-springsteen-born-in-the-usa-anniversary> haettu 9.11.2018.

Kuva 4. Prince. Purple Rain -Tour. 1985.

<https://assets.catawiki.nl/assets/2017/2/12/b/0/7/b0728bac-f14d-11e6-8c7a-8cb4a925202b.jpg> haettu 13.12.2018.

Tutkimuskirjallisuus:

Battersby, Christine: *Gender and Genius: Towards a Feminist Aesthetics*. Bloomington,
Indiana, USA 1989.

Bourne, Peter G.: Editors: Hudson, Cheryl & Davies, Gareth: *Ronald Reagan and the
1980s*. Palgrave Macmillan, New York, 2008.

- Crouse, Eric R.: *The Cross and Reaganomics: Conservative Christians Defending Ronald Reagan*. Lexington Books, 2013.
- Deardorff, Donald L. II: *Bruce Springsteen: American Poet and Prophet*. Scarecrow Press, 2013.
- Fisher, Douglas, and Nancy Frey: *Close Reading and Writing from Sources*. International Reading Association, 2014.
- Griffin, Horace: Editor: Constantine-Simms, Delroy: *The Greatest Taboo: Homosexuality in Black Communities*. Alyson Books, Los Angeles, 2001.
- Goodwin, Andrew: *Dancing in the Distraction Factory : Music Television and Popular Culture*. University of Minnesota Press, USA 1992.
- Hawkins, Stan & Niblock, Sarah: *Prince: The Making of a Pop Music Phenomenon*. Ashgate Publishing Company, Surrey, 2011.
- Head, Simon. Editors: Hudson, Cheryl & Davies, Gareth: *Ronald Reagan and the 1980s*. Palgrave Macmillan, New York, 2008.
- Jones, Liz: *Slave to the Rhythm*. Little Brown, London, 1997.
- Longley, Kyle: *Deconstructing Reagan: Conservative Mythology and America's Fortieth President*. Routledge, 2006.
- Mercer, Kobena: *Welcome to the Jungle: Identity and Diversity in Postmodern Politics. Identity: Community, Culture, Difference*. Lawrence & Wishart, London, 1990.
- Mosse, George L.: *The Image of Man: The Creation of Modern Masculinity*. Oxford University Press, New York, 1996.
- Noll, Mark A.: *American Evangelical Christianity: An Introduction*. Blackwell, New Jersey, 2001.
- Reed, Teresa L.: *The Holy Profane: Religion in Black Popular Music*. The University Press of Kentucky, 2003.
- Rossinow, Doug: *The Reagan Era: A History of the 1980s*. Columbia University Press, 2015.

- Sarjala, Jukka: *Miten Tutkia Musiikin Historiaa?: Johdatus Näkökulmiin Ja Menetelmiin*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki, 2002.
- Self, Robert O.: *All in the Family: the realignment of American democracy since the 1960s*. Hill and Wang, New York, 2011.
- Serena Chen, Helen Boucher, and Michael W. Kraus. Editors: Schwartz, Seth J., Koen Luyckx, and Vivian L. Vignoles: *Handbook of Identity Theory and Research*. Springer, New York, 2011.
- Shugart, Helene A., and Catherine Egley Waggoner: *Making Camp: Rhetorics of Transgression in U.S. Popular Culture*. University of Alabama Press, 2008.
- Sullivan, Mark: *More Popular than Jesus: The Beatles and the Religious Far Right*. Cambridge University Press, 1987.
- Straus, M., & Gelles, R. J.: *Societal change and family violence from 1975 to 1985 as revealed in two national surveys*. *Journal of Marriage and the Family*, 48, 1986, 465-479.
- Till, Rupert.: *The Personality Cult of Prince: Purple Rain, Sex and the Sacred, and the Implicit Religion Surrounding a Popular Icon*. University of Huddersfield. 2010.

Muut:

- Hunter, James: American Evangelicalism: “Faith and Elections: The Christian Right in Congressional Campaigns, 1978–1988”. *Journal of Politics* 55/1, 2/1993, 80–91.
- Kitwana, Bakari: *Why White Kids Love Hip-Hop*. Basic Books, New York, USA 2005.
- Thorne, Matt: *Prince*. Faber and Faber Limited 2012.
- David L. Kirp and Ronald Bayer: “*Congress Is Stalemated over AIDS Epidemic*,” 1987 Congressional Quarterly article. Letter to President Reagan. *AIDS in Industrialized Democracies: Passions, Politics, and Policies*. Rutgers University Press, New Brunswick, 1992, 7–48.
- Rennison, C. M., & Welchans, S.: *Bureau of Justice statistics special report: Intimate partner violence*. U.S. Department of Justice, Washington, DC, 2000.